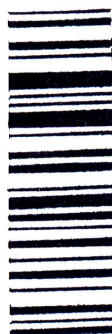

شماره داوطلب
نام خانوادگی و نام

خراسان رضوی
شهر

سروش اندیشه
مؤسسه فرهنگی هنری

کد آزمون: ۱۱۷۶

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
مؤسسه سروش اندیشه حیات

پاسخنامه آزمون شبیه ساز کنکور

گروه آزمایشی علوم انسانی

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخگویی: ۱۶۵ دقیقه

تعداد سوال: ۱۶۰ عدد

عنوان مواد امتحانی آزمون، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	ادبیات	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۱۵ دقیقه
۴	روانشناسی	۱۵	۶۶	۸۰	۱۵ دقیقه
۵	عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۶	تاریخ و جغرافیا	۲۵	۱۰۱	۱۲۵	۲۰ دقیقه
۷	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰ دقیقه
۸	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵ دقیقه

به دانش فزای و به یزدان گرای، که او باد جان تورا رهنمای (فردوسی)

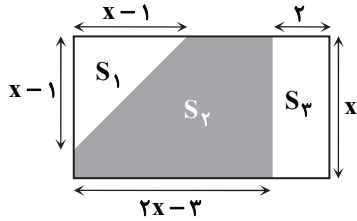
ریاضی ۶۶

۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۱ (درس ۲، فصل ۱)

نکته: جواب‌های معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ با شرط $\Delta = b^2 - 4ac > 0$ برابرند با:

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$$

مساحت کل مستطیل، مثلث و مستطیل کوچک را حساب می‌کنیم:

$$S_{\text{کل}} = x(2x - 3 + 2) = 2x^2 - x$$

$$S_1 = \frac{(x-1)(x-1)}{2} = \frac{x^2 - 2x + 1}{2}$$

$$S_3 = 2x$$

مساحت قسمت رنگی ۲۷ واحد مربع است، پس:

$$S_2 = S_{\text{کل}} - (S_1 + S_3) \Rightarrow 27 = 2x^2 - x - \left(\frac{x^2 - 2x + 1}{2} + 2x\right) \xrightarrow{\times 2} 54 = 4x^2 - 2x - x^2 + 2x - 1 - 4x$$

$$\Rightarrow 3x^2 - 4x - 55 = 0$$

دلته را حساب می‌کنیم:

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-4)^2 - 4(3)(-55) = 676 = 26^2$$

مقادیر x را به دست می‌آوریم:

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{4 \pm 26}{2(3)} \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{30}{6} = 5 \quad \checkmark \\ x = \frac{-22}{6} \quad \times \end{cases}$$

۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۱ (درس ۳، فصل ۱)

نکته: برای حل معادلات گویا، ابتدا با استفاده از طرفین وسطین یا ضرب کسرها در ک.م.م مخرج کسرها، معادله را از حالت کسری خارج کرده و حل می‌کنیم و در نهایت باید بررسی کنیم که جواب‌های به دست آمده، ریشه مخرج کسرها نباشند. دو طرف تساوی را در $(x-1)(x+1)$ ضرب می‌کنیم:

$$\frac{x+3}{x-1} - 6 = \frac{5x}{x+1} \xrightarrow{\times (x-1)(x+1)} (x+3)(x+1) - 6(x-1)(x+1) = 5x(x-1)$$

$$\Rightarrow x^2 + 4x + 3 - 6(x^2 - 1) = 5x^2 - 5x$$

$$\Rightarrow x^2 + 4x + 3 - 6x^2 + 6 = 5x^2 - 5x \Rightarrow 10x^2 - 9x - 9 = 0$$

مجموع جواب معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ از رابطه $-\frac{b}{a}$ به دست می‌آید، پس مجموع جواب‌های معادله بالا برابر با $\frac{9}{10}$ است.

باید حواسمان باشد که ریشه‌های مخرج یعنی $x = 1$ و $x = -1$ در معادله نهایی صدق نمی‌کنند، پس قرار نیست جوابی از معادله حذف شود.

۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۱ (درس ۳، فصل ۲)

نکته: هر تابع به صورت $y = f(x)$ که در آن $y = mx + h$ ، یک تابع خطی نامیده می‌شود.

$$\text{با فرض } f(0) = 4, \text{ داریم: } h = 4$$

پس تا اینجا ضابطه به شکل $f(x) = mx + 4$ درآمد.

رابطه دوم را تشکیل می‌دهیم:

$$f(1)f(-1) = 7 \Rightarrow (m+4)(-m+4) = 7 \Rightarrow -m^2 + 16 = 7 \Rightarrow m^2 = 9 \Rightarrow m = \pm 3$$

پس دو حالت داریم:

$$(1): m = 3 : f(x) = 3x + 4 \Rightarrow f(10) = 30 + 4 = 34$$

$$(2): m = -3 : f(x) = -3x + 4 \Rightarrow f(10) = -30 + 4 = -26$$

مقدار -26 در گزینه‌ها وجود دارد و گزینه ۱ پاسخ است.

۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۱ (درس ۱، فصل ۲)

نکته: اگر رابطه x و y را $(x$ متغیر مستقل و y متغیر وابسته) به صورت جدولی و زوج مرتبی نمایش دهیم، این رابطه در صورتی تابع است که هیچ دو زوج مرتب متمایزی با مؤلفه‌های اول برابر در آن وجود نداشته باشد. زوج مرتب‌هایی که مؤلفه اول برابر دارند، مؤلفه‌های دومشان نیز باید برابر باشند:

$$\left. \begin{matrix} (2, 2a - 3b) \\ (2, -3) \end{matrix} \right\} \Rightarrow 2a - 3b = -3$$

$$\left. \begin{matrix} (6, 4a) \\ (6, b + 4) \end{matrix} \right\} \Rightarrow 4a = b + 4 \Rightarrow b = 4a - 4$$

با جای‌گذاری $b = 4a - 4$ در $2a - 3b = -3$ داریم:

$$2a - 3(4a - 4) = -3 \Rightarrow 2a - 12a + 12 = -3 \Rightarrow -10a = -15 \Rightarrow a = \frac{15}{10} = \frac{3}{2}$$

حال b را حساب می‌کنیم:

$$b = 4a - 4 = 4\left(\frac{3}{2}\right) - 4 = 6 - 4 = 2$$

پس:

$$\frac{b}{a-1} = \frac{2}{\frac{3}{2}-1} = \frac{2}{\frac{1}{2}} = 4$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۲ (درس ۱، فصل ۲)

۵- پاسخ: گزینه ۳

نکته: تابع با ضابطه $f(x) = x$ را تابع همانی می‌نامند.

نکته: تابع $f: A \rightarrow B$ را که در آن مجموعه $R = \{C\}$ برد تابع است، تابع ثابت می‌نامند. در تابع ثابت، برد تابع تنها شامل یک عضو است. تابع همانی به صورت $f(x) = x$ است، پس در رابطه $f(x) = (a-1)x$ باید $a-1 = 1 \Rightarrow a = 2$ باشد، تابع $g(x) = c$ تابعی ثابت است. بنابراین:

$$(f+g)(2) = 5 \Rightarrow f(2) + g(2) = 5 \Rightarrow 2 + c = 5 \Rightarrow c = 3$$

بنابراین:

$$a + g(0) = 2 + 3 = 5$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۱ (درس ۴، فصل ۲)

۶- پاسخ: گزینه ۳

نکته: در سهمی $f(x) = ax^2 + bx + c$ ، طول رأس سهمی از رابطه $x = -\frac{b}{2a}$ به دست می‌آید.

$$y = ax^2 + 8x \xrightarrow{x=4} 0 = a(4)^2 + 8(4) \Rightarrow 0 = 16a + 32 \Rightarrow a = -2$$

سهمی رسم‌شده از نقطه $(4, 0)$ عبور می‌کند، پس:

با جای‌گذاری $a = -2$ ، ضابطه سهمی به صورت $y = -2x^2 + 8x$ درمی‌آید.

$$x = -\frac{b}{2a} = \frac{-8}{2(-2)} = 2$$

طول رأس آن را حساب می‌کنیم:

با جای‌گذاری $x = 2$ ، عرض رأس یعنی همان b به دست می‌آید:

$$y = -2x^2 + 8x \xrightarrow{x=2} y = -2(2)^2 + 8(2) = -8 + 16 = 8$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۲ (درس ۲، فصل ۲)

۷- پاسخ: گزینه ۳

نکته: تابعی را که به هر عدد صحیح k خود همان عدد و به تمام اعداد میان دو عدد صحیح k و $k+1$ عدد صحیح k را نسبت می‌دهد، تابع جزء‌صحیح می‌نامند. ضابطه این تابع را با $g(x) = [x]$ (بخوانید جزء‌صحیح x) نمایش می‌دهند.

در ضابطه تابع، یک بار جای x عدد $\frac{5}{2}$ و یک بار -2 را قرار می‌دهیم:

$$f(x) = \left[x - \frac{1}{2}\right] - [-x] \Rightarrow f\left(\frac{5}{2}\right) = \left[\frac{5}{2} - \frac{1}{2}\right] - \left[-\frac{5}{2}\right] = [2] - [-2/5] = 2 - (-3) = 5$$

$$f(x) = \left[x - \frac{1}{2}\right] - [-x] \Rightarrow f(-2) = \left[-2 - \frac{1}{2}\right] - [-(-2)] = [-2/5] - [2] = -3 - 2 = -5$$

بنابراین:

$$f\left(\frac{5}{2}\right) - f(-2) = 5 - (-5) = 10$$

۸- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۱ (درس ۴، فصل ۲)

نکته: در سهمی $y = ax^2 + bx + c$ طول رأس سهمی از رابطه $x_s = -\frac{b}{2a}$ به دست می آید. با جای گذاری این مقدار در ضابطه سهمی،

عرض رأس سهمی به دست می آید.

از رابطه $a + 6x = 100$ را بر حسب x می نویسیم:

$$a = -6x + 100$$

با جای گذاری تساوی بالا در عبارت $(a + 20)x$ ، داریم:

$$(-6x + 100 + 20)x = -6x^2 + 120x$$

پس باید ماکزیمم تابع $f(x) = -6x^2 + 120x$ را حساب کنیم.

اول طول رأس را پیدا می کنیم:

$$x_s = -\frac{b}{2a} = \frac{-120}{-12} = 10$$

با جای گذاری $x = 10$ در f ، ماکزیمم f به دست می آید:

$$f(10) = -6(10)^2 + 120(10) = -600 + 1200 = 600$$

▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۱ (درس ۲، فصل ۳)

۹- پاسخ: گزینه ۲

نکته: میانگین داده های x_1, x_2, \dots, x_n برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n} = \frac{\text{مجموع داده ها}}{\text{تعداد داده ها}}$$

نکته: اگر تعدادی داده را در عدد a ضرب کنیم، میانگین آن ها نیز در a ضرب می شود.

نکته: اگر تعدادی داده را با عدد a جمع کنیم، میانگین آن ها نیز با a جمع می شود.

راه حل اول:

میانگین داده های $2x_1 + 1, 2x_2 + 1, \dots, 2x_8 + 1$ برابر با ۱۳ است، پس:

$$13 = \frac{(2x_1 + 1) + (2x_2 + 1) + \dots + (2x_8 + 1)}{8} \Rightarrow 104 = 2(x_1 + x_2 + \dots + x_8) + 8 \Rightarrow 96 = 2(x_1 + x_2 + \dots + x_8)$$

$$\Rightarrow x_1 + x_2 + \dots + x_8 = 48$$

حالا میانگین داده های $x_1 + 1, x_2 + 2, \dots, x_8 + 8$ را حساب می کنیم:

$$\text{میانگین} = \frac{\text{مجموع}}{\text{تعداد}} = \frac{(x_1 + 1) + (x_2 + 2) + \dots + (x_8 + 8)}{8} = \frac{(x_1 + x_2 + \dots + x_8) + (1 + 2 + \dots + 8)}{8} = \frac{48 + 36}{8} = \frac{84}{8}$$

$$= \frac{21}{2} = 10.5$$

راه حل دوم: طبق نکات دوم و سوم اگر میانگین داده های x_1, x_2, \dots, x_8 را \bar{x} در نظر بگیریم، داریم:

$$2\bar{x} + 1 = 13 \Rightarrow \bar{x} = 6$$

اکنون برای داده های خواسته شده داریم:

$$\bar{x} = \frac{(x_1 + 1) + (x_2 + 2) + \dots + (x_8 + 8)}{8} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_8}{8} + \frac{1 + 2 + \dots + 8}{8} = \bar{x} + \frac{36}{8} = 6 + 4.5 = 10.5$$

▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۱ (درس ۲، فصل ۴)

۱۰- پاسخ: گزینه ۲

نکته: در نمودار راداری با n متغیر، زاویه بین دو شعاع متوالی برابر با $\frac{360}{n}$ است.

$$30^\circ = \frac{360^\circ}{n} \Rightarrow n = 12$$

اگر به مقدار متغیرها، ۳ واحد اضافه شود، داریم:

$$n' = 12 + 3 = 15$$

زاویه بین دو شعاع متوالی را در این حالت حساب می کنیم:

$$\frac{360^\circ}{15} = 24^\circ$$

۱۱- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۲ (درس ۱، فصل ۱)

نکته: جدول ارزش ترکیب عطفی، فصلی و شرطی دو گزاره به صورت زیر است:

p	q	$p \wedge q$	$p \vee q$	$p \Rightarrow q$
د	د	د	د	د
د	ن	ن	د	ن
ن	د	ن	د	د
ن	ن	ن	ن	د

گزاره شرطی $p \Rightarrow (q \vee r)$ ارزش نادرست دارد، لذا p درست و $q \vee r$ نادرست است. بنابراین q و r دارای ارزش نادرست هستند. اکنون هریک از گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

گزینه ۱:	p	q	r	$p \vee q$	$(p \vee q) \Rightarrow r$	x
	د	ن	ن	د	ن	
گزینه ۲:	p	q	r	$p \vee r$	$(p \vee r) \Rightarrow q$	x
	د	ن	ن	د	ن	
گزینه ۳:	p	q	r	$p \wedge \sim q$	$(p \wedge \sim q) \Rightarrow r$	x
	د	ن	ن	د	ن	
گزینه ۴:	p	q	r	$q \wedge \sim r$	$(q \wedge \sim r) \Rightarrow p$	✓
	د	ن	ن	ن	د	

بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

۱۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۲ (درس ۱، فصل ۳)

نکته: خط فقر کمینه درآمدی است که برای زندگی یک نفر در یک ماه، مورد نیاز است. خط فقر برابر است با نصف میانگین یا نصف میان درآمد ماهانه افراد جامعه. ابتدا خط فقر را به روش نصف میانگین به دست می‌آوریم:

$$\frac{\text{میانگین}}{۲} = \frac{۱/۷ + ۱/۸ + ۲ + ۲/۲ + ۳/۵ + ۳/۸ + ۶}{۲} = \frac{۷}{۲} = \frac{۳}{۲} = ۱/۵$$

خط فقر برابر ۱/۵ میلیون تومان شد که حقوق تمام کارمندان بالای این مقدار است و هیچ کدام زیر خط فقر نیستند.

۱۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۱ (درس ۲، فصل ۱)

نکته: جواب(های) معادله $R(x) = C(x)$ یا $P(x) = 0$ ، نقاط سربه‌سر یک تولید را به ما می‌دهند. پس در اینجا داریم:

$$R(x) = C(x) \Rightarrow -\frac{1}{3}x^2 + 14x = 4x + 48 \Rightarrow \frac{1}{3}x^2 - 10x + 48 = 0 \xrightarrow{\times 3} x^2 - 30x + 144 = 0$$

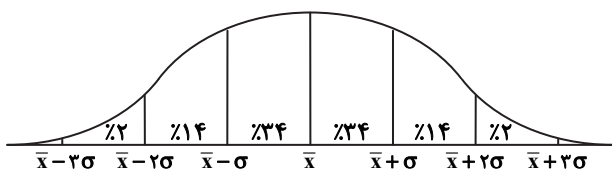
$$\xrightarrow{\text{تجزیه با اتحاد جمله مشترک}} (x-6)(x-24) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 6 \\ x_2 = 24 \end{cases}$$

$$x_2 - x_1 = 24 - 6 = 18$$

اختلاف طول نقاط سربه‌سر برابر است با:

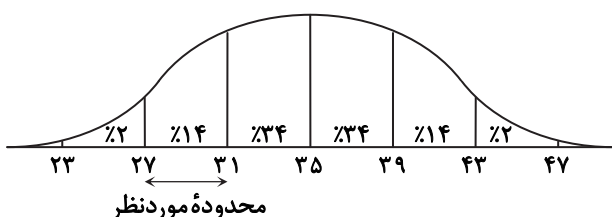
۱۴- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۱ (درس ۳، فصل ۳)

نکته: اگر تعداد داده‌ها زیاد باشد، درصد توزیع داده‌ها از یک منحنی به نام خم بهنجار (منحنی نرمال) پیروی می‌کند که به صورت زیر است:

با فرض $\bar{x} = 35$ و $\sigma^2 = 16$ (یعنی $\sigma = 4$) منحنی به شکل روبه‌رو درمی‌آید.

پس ۱۴ درصد داده‌ها بین ۲۷ و ۴۱ قرار دارند.

۱۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۳ (درس ۱، فصل ۱)

نکته: تعداد انتخاب‌های r شیء از بین n شیء را که جابه‌جایی اشیای انتخاب شده پس از انتخاب، حالت جدید تولید نکرده و ترتیب انتخاب اهمیت نداشته باشد، با $C_r^n = \binom{n}{r}$ نشان می‌دهیم و بنابر دستور زیر محاسبه می‌کنیم:

$$C_r^n = \binom{n}{r} = \frac{n!}{r!(n-r)!}$$

برای محاسبه تعداد حالات مطلوب از روش متمم استفاده می‌کنیم، داریم:

دو برادر با هم انتخاب شوند - کل انتخاب‌ها = دو برادر با هم انتخاب نشوند

که طبق نکته برابر است با:

$$\binom{12}{4} - \binom{12-2}{4-2} = \frac{12 \times 11 \times 10 \times 9}{24} - \frac{10 \times 9}{2} = 495 - 45 = 450$$

▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۳ (درس ۲، فصل ۱)

۱۶- پاسخ: گزینه ۴

نکته: فرض کنید $S \neq \emptyset$ فضای نمونه متناهی یک پدیده تصادفی باشد. اگر S ، n برآمد برای وقوع داشته باشد و A پیشامدی در S باشد، در این صورت احتمال وقوع پیشامد A را با نماد $P(A)$ نمایش می‌دهیم و مقدار آن را طبق دستور زیر محاسبه می‌کنیم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)}$$

E را پیشامد عکس گرفتن به طوری که بین دو برادر سه نفر دیگر از ۵ نفر قرار بگیرند، در نظر می‌گیریم.

$$\text{○} \otimes \otimes \otimes \text{○} \quad \otimes \otimes$$

دو برادر و سه نفر را در یک جعبه در نظر می‌گیریم. این جعبه و دو نفر دیگر ۳! جابه‌جایی دارند از طرفی سه نفر در درون جعبه می‌توانند به

$$3! \times \binom{5}{3}$$

حالت انتخاب و جابه‌جا شوند و دو برادر نیز می‌توانند به ۲! حالت جابه‌جا شوند. بنابراین:

$$E \text{ تعداد کل حالات مطلوب} = 3! \times \binom{5}{3} \times 3! \times 2! = 6 \times 10 \times 6 \times 2 = 720$$

$$P(E) = \frac{720}{7!} = \frac{6!}{7!} = \frac{1}{7}$$

تعداد کل حالات برابر است با ۷!، پس:

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۳ (درس ۱، فصل ۲)

۱۷- پاسخ: گزینه ۱

نکته: رابطه بازگشتی یک دنباله، ارتباط هر جمله با جملات قبل را نشان می‌دهد. در رابطه‌های بازگشتی بایستی جمله اول یا جملات اول و دوم و در برخی موارد سه جمله اول مشخص شود. با توجه به نکته، داریم:

$$a_{n+1} = \begin{cases} \frac{1}{2} a_n & ; \text{زوج } n \\ \Delta a_n + 2 & ; \text{فرد } n \end{cases}, a_1 = 6$$

$$a_1 = 6$$

$$a_2 = a_{1+1} = \Delta a_1 + 2 = \Delta(6) + 2 = 32$$

$$a_3 = a_{2+1} = \frac{1}{2} a_2 = \frac{1}{2}(32) = 16$$

$$a_4 = a_{3+1} = \Delta a_3 + 2 = \Delta(16) + 2 = 82$$

$$a_4 - a_3 = 82 - 16 = 66$$

▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۳ (درس ۲، فصل ۲)

۱۸- پاسخ: گزینه ۱

نکته: یک دنباله حسابی، دنباله‌ای به صورت $a, a+d, a+2d, a+3d, \dots$ است که در آن جمله اول a و عدد ثابت d «اختلاف مشترک» جملات دنباله است. جمله n ام این دنباله با رابطه $a_n = a_1 + (n-1)d$ معرفی می‌شود.

$$a_1, a_1 + d, a_1 + 2d, a_1 + 3d, a_1 + 4d$$

جملات اول تا پنجم به صورت مقابل هستند:

$$a_1 + a_1 + d + a_1 + 2d = 3a_1 + 3d$$

مجموع سه جمله اول را حساب می‌کنیم:

$$a_1 + 3d + a_1 + 4d = 2a_1 + 7d$$

مجموع دو جمله بعدی را هم می‌نویسیم:

مجموع سه جمله اول، دو برابر مجموع دو جمله بعدی است، پس می‌توان نوشت:

$$3a_1 + 3d = 2(2a_1 + 7d) \Rightarrow 3a_1 + 3d = 4a_1 + 14d \Rightarrow \underbrace{a_1 + 11d}_{a_{12}} = 0 \Rightarrow a_{12} = 0$$

پس جمله دوازدهم این دنباله صفر است.

۱۹- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۳ (درس ۱، فصل ۳)

نکته: اگر جمله عمومی یک دنباله هندسی به صورت $a_n = a_1 r^{n-1}$ باشد، حاصل مجموع $S_n = a_1 + a_1 r + a_1 r^2 + a_1 r^3 + \dots + a_1 r^{n-1}$ از رابطه $S_n = a_1 \cdot \frac{1-r^n}{1-r}$ به دست می آید.
طبق اطلاعات صورت سؤال و با توجه به نکته، داریم:

$$\frac{S_{10}}{S_5} = 33 \Rightarrow \frac{\frac{a_1(r^{10}-1)}{r-1}}{\frac{a_1(r^5-1)}{r-1}} = 33 \Rightarrow \frac{r^{10}-1}{r^5-1} = 33 \Rightarrow \frac{(r^5-1)(r^5+1)}{r^5-1} = 33 \Rightarrow r^5+1=33 \Rightarrow r^5=32 \Rightarrow r=2$$

$$\frac{a_7}{a_3} = \frac{a_1 r^6}{a_1 r^2} = r^4 = 2^4 = 16$$

۲۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۳ (درس ۲، فصل ۳)

$$\sqrt[n]{a^n} = \begin{cases} |a| & \text{زوج } n \\ a & \text{فرد } n \end{cases}$$

نکته:

$$a^m \times a^n = a^{m+n}$$

نکته:

با توجه به نکات، داریم:

$$\sqrt{0.0081} \times \sqrt{0.09} \times \sqrt{0.16} \times \sqrt{0.0064} = \sqrt{\frac{3^4}{10^4}} \times \sqrt{\frac{3^2}{10^2}} \times \sqrt{\frac{2^4}{10^2}} \times \sqrt{\frac{2^6}{10^4}} = \frac{3^2}{10^2} \times \frac{3^1}{10^1} \times \frac{2^2}{10^1} \times \frac{2^3}{10^2} = \frac{2^5 \times 3^3}{10^6} = \frac{x}{10^6}$$

$$\Rightarrow x = 2^5 \times 3^3$$

در نهایت داریم:

$$\sqrt{x} = \sqrt{2^5 \times 3^3} = \sqrt{2^4 \times 2 \times 3^2 \times 3} = 2^2 \times 3 \sqrt{2 \times 3} = 12\sqrt{6}$$

ادبیات اختصاصی

۲۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۱ درس ۱۰

بررسی موارد نادرست:

(ب) ورود اصطلاحات عرفانی

(د) کاربرد لغات مهجور عربی، ترکی و مغولی و اصطلاحات فنی و علمی

۲۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۱ درس ۴

از میان شعرای معروف سبک خراسانی یا ترکستانی می توان به ناصر خسرو، عنصری، منوچهری، فردوسی، رودکی و... اشاره کرد.

۲۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۲ درس ۱

(الف) حافظ از شاعران سرآمد قرن هشتم است، او با تلفیق عشق و عرفان، غزل فارسی را به کمال رسانید.

(ب) عبید زاکانی شاعر خوش ذوق و آگاهی است که نکته یابی ها و انتقادهای ظریف اجتماعی او معروف است.

(ج) شعر خواجوی کرمانی در مجموع پخته و کمال یافته است.

(د) عبید زاکانی نامایمات اوضاع آشفته روزگار خود را برنمی تافت و تزویر و ریاکاری حاکمان را در آثارش به تصویر می کشید.

۲۴- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۲ درس ۴

توجه به درد دوری و فراق از یار، از مفاهیم اصلی اشعار در سبک عراقی است.

سایر گزینه ها:

گزینه ۲: یاد کردن از معشوق زمینی

گزینه ۳: توصیف زیبارویی معشوق (چهره مانند خورشید)

گزینه ۴: اهمیت ماندن نام نیکو از آدمی پس از وفات

۲۵- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۲ درس ۱۰

۲۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۱۰

«استفاده از اساطیر متن های سایر تمدن ها در داستان نویسی» ویژگی فکری نثر قبل از انقلاب اسلامی است که در اینجا دیده نمی شود.

۲۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ جامع

بررسی موارد:

(ج) قالب‌های مورد توجه شاعران کوچه و بازار، مستزاد و چهارپاره بود.

(د) اغلب شاعران این دوره به محتوا توجه داشتند.

۲۸- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۷

مورد نادرست:

سیاحت‌نامه ابراهیم بیگ: زین العابدین مراغه‌ای

۲۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۲ درس ۳

به تشبیه فشرده، تشبیه رسا (بلیغ) می‌گویند. این تشبیه کلام را ادبی‌تر و زیباتر می‌کند.

(الف) ماهرخ (رخ مانند ماه) - زهره جبین (جبین مانند زهره) (تشبیه درون‌واژه‌ای)

(د) کشتی عمر (تشبیه فشرده اضافی)

۳۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۲ درس‌های ۹ و ۱۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «دندان بر جگر افشردن» کنایه از تحمل کردن - «آسمان سنگدل» تشخیص و استعاره است.

گزینه ۳: «دست در دامن کسی زدن و ناخن بر جگر کسی زدن» کنایه از متوسل شدن و ناراحت کردن - «دامن بهار و دل گلزار» اضافه استعاره است.

گزینه ۴: «مهر بر لب زدن» کنایه از سکوت کردن - «خندیدن خورشید و غوطه زدن آن در خون» تشخیص دارد و استعاره است.

۳۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ جامع

ایهام: عزیز ← } دوست‌داشتنی و ارجمند
} حاکم (یکی از القاب حاکمان محلی مصر)
سودا } فکر و خیال
} تجارت

تلمیح به داستان حضرت یوسف علیه السلام

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: حسن تعلیل ندارد. تشبیه: بالای معشوق به سرو

گزینه ۳: جناس همسان ندارد. استعاره: غزال استعاره مصرحه از معشوق

گزینه ۴: ایهام تناسب ندارد. تناقض: بیداری را در خواب دیدن

۳۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ جامع

بررسی موارد:

«الف»: لف و نشر ← صوفی پشمینه‌پوش و زاهد خشک (لف ۱ و ۲): سنجاب و خارپشت (نشر ۱ و ۲)

«ب»: تلمیح ← اشاره به گناه آدم ابوالبشر و خوردن میوه ممنوعه

«ج»: جناس ← دست و هست (اختلافی) / سؤال و سائل (اشتقاق)

«د»: تشبیه ← تو امروز برای داغ جگریشان مانند مرهم هستی (تو مرهم هستی)

«ه»: کنایه ← پشت دست گزیدن، کنایه از اظهار پشیمانی و حسرت است.

۳۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۳ جامع

واج آرایی ← تکرار حرف «ز»

تشبیه ← زورق می و محیط غم

تناسب ← زورق - محیط - کشتی

۳۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۲ جامع

تیره‌روزی: کنایه از بدبختی

عالم: مجاز از مردم عالم

گردون - گردان: جناس

ما چون نگین گردان هستیم: تشبیه

۳۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۶

گزینه ۴: کمان و تیر (لف ۱ و ۲) ابرو و چشم (نشر ۱ و ۲) ← مشوش

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: روی و مو (لف ۱ و ۲) بوسم و بویم (نشر ۱ و ۲) آیینه و شانه (نشر ۱ و ۲) ← مرتب

گزینه ۲: غرقه و محبوس (لف ۱ و ۲) یونس و یوسف (نشر ۱ و ۲) ← مرتب

گزینه ۳: مسجد و میخانه (لف ۱ و ۲) محراب و کمانچه (نشر ۱ و ۲) ← مرتب

۳۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ جامع

بیت «الف»: «شیرین» ایهام دارد و در معنای طعم، «افسانه شیرین» حس آمیزی دارد.
بیت «ج»: «قافله» استعاره از مردمی که از دنیا رفتند و «فریاد جرس» اضافه استعاره و تشخیص است.

۳۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۱ درس ۱۱

گزینه ۲: کلمات قافیه «زندگی - دل‌مردگی»، حروف الحاقی «گی» و حروف اصلی «ند و -رد» نمی‌توانند قافیه شوند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: کلمات قافیه «کشته - پشته» حرف الحاقی «ه» و حروف اصلی «شت»

گزینه ۳: کلمات قافیه «را + است - راست»

گزینه ۴: کلمات قافیه «محمد - ممهّد» حروف اصلی «د»

۳۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۱ درس ۱۱

نکته: حروف قافیه به لحاظ نوشتاری نیز باید یکسان باشند ← گزینه ۲: نظم - هضم ← «ظم» و «ضم» قافیه نمی‌شوند.
بررسی حروف مشترک قافیه سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: کلمات قافیه «وی و می» و حروف اصلی «ی»

گزینه ۳: کلمات قافیه «راندی و رساندی»، حروف الحاقی «ی» و حروف اصلی «اند»

گزینه ۴: کلمات قافیه «فضایت و رضایت»، حروف الحاقی «یت» و حروف اصلی «ا»

۳۹- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۲

شکل درست گزینه ۴: (-- / UU -- / UU -- / UU --)

یا (-- U / U -- U / U -- U / U --)

۴۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۲

«الف»: فاعلاتن مفاعیلن فعلن

«ب»: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

«ج»: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن)

«د»: مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن

«ج و د» همسان دولختی هستند.

۴۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۲

«ب»: مفعول مفاعیلن فعولن یا مستفعل فاعلات مستف

«ج»: مفعول فاعلات مفاعیلن فاعیلن یا مستفعلن مفاعیلن مستفعلن فعل

بررسی سایر موارد:

«الف»: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

«د»: مفاعیلن مفاعیلن فعولن

۴۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۵

بلند به کوتاه

کوتاه به بلند

				↑				↑					
	تاد	أف	جا	ت	ق	عش	ی	د	ک	می	یز	ری	شو
	-	-	-	U	U	-	X	U	U	-	-	X	-
دیم	ش	ر	نا	و	د	جا	سج	و	ق	خر	غز	ر	فا
-	U	U	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-
								↓					

حذف همزه

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های ۱ و ۲: بلند به کوتاه در هجای دوم - حذف همزه در هجای سوم - کوتاه به بلند ندارد.

گزینه ۴: حذف همزه در هجای سوم و ششم و پانزدهم - بلند به کوتاه و کوتاه به بلند ندارد.

بیت «الف» بیشترین اختیارات وزنی را دارد:

تَ	بِ	هَر	رُو	زِ	وُ	سَر	مَ	یِ	زِ	مَسْ	تَا	نَ	گَ	ذَاسْت
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	← هجای پایانی
هَر	چَ	آ	وَر	د	بِ	رُو	یَمَ	تَ	بِ	سَر	مَ	آ	وَرَد	
-	-	U	-	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	← هجای پایانی

↓
ابدال

بیت «ج» هیچ اختیار شاعری ندارد:

تُ	بَ	سِ	سَ	مَنَ	بَ	رَا	بِ	کِ	نَا	رِ	دِر	گِ	رِف	تِی
-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	-
نَ	فَ	سِ	کِ	نَا	رِ	بِگَ	شَا	بِ	نَ	گِرَ	کِ	نَا	رِ	دِی
-	U	-	U	-	-	U	-	U	-	U	-	-	-	← هجای پایانی

فعلاتُ فاعلاتنُ فاعلاتنُ فاعلاتنُ

بررسی اختیارات وزنی ابیات دیگر:

بیت «ب»:

ابدال
↑

بِ	زَنَ	جَ	سَعَدَ	یِ	کَ	سِ	نَعَدَ	مَ	تِی	بِ	دَسَدَ	تَا	رَدَ
-	U	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-	-	-
دِ	مِرَ	کِ	سَا	یِ	دُ	بِی	رَنَ	جَ	سَعَدِ	یِ	بِرَ	دَا	رَدَ
-	U	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-	-	-

↓
ابدال

بیت «د»:

خَ	دِی	وِ	رُو	یِ	زَ	مِی	آ	فَ	تَا	بِ	دُو	لَ	تَ	دِی
-	U	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-
کِ	کَمَ	تَ	رِی	خَ	دَ	مَشَ	حَکَ	مَ	بِرَ	سَیَ	لَا	طَی	دَادَ	
-	U	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-	-	-	← هجای پایانی

↓
ابدال

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۱۱

۴۴- پاسخ: گزینه ۴

وزن گزینه ۴، «مستفعلن فاعلاتن مستفعلن فاعلاتن» است که این وزن در کتاب درسی مطرح نشده و نامگذاری نشده است، ولی وزن «رجز مثنی سالم» از تکرار چهار بار «مستفعلن» ساخته می‌شود.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فعولن فعولن فعلولن فعل
گزینه ۲: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
گزینه ۳: مفاعیلن مفاعیلن فعولن

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۳ جامع

۴۵- پاسخ: گزینه ۲

در شعر پنج اختیار شاعری کوتاه به بلند وجود دارد و پایه وزن تکرار «فاعلاتن» است. کلمات «باران و باران» قافیه هستند.

*												
سَطَ	رَ	هَا	یِ	رُو	شَ	نَا	یِی	نَا	مِ	یِ	بَا	رَا
-	U	-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-
	فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن	
اَزَ	گُ	سَسَ	تَنَ	هَا	وُ	رُسَ	تَنَ	هَا	خَ	بِرَ	مِی	دَادَ
-	U	-	-	-	-	U	-	-	-	-	-	-
	فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن	
*												
مَنَ	چَ	گُو	رِ	شَع	رِ	خُدَ	رَا	بَا	صِ	دَا	یِ	رَعَدَ
-	U	-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-
	فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن	

کو	ک	کر	دَم	دَر	ش	ب	با	را
-	U	-	-	-	U	U	-	-
فاعلاتن			فاعلاتن			فاعلاتن		

۴۶- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۱ درس ۲

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۳: نیک و بد دنیا پایدار نیست، پس بهتر است که از خود نیکی به جای بگذاریم.
بررسی سایر ابیات:

گزینه ۱: نتیجه بدی کردن بدی دیدن است.

گزینه ۲: ناپایداری شادی و غم

گزینه ۴: یار مانند آفتاب است و خوش به حال کسی که یار بر او بتابد.

۴۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۲ درس ۳

مفهوم مشترک: خشم، اول در صاحب آن اثر منفی می‌گذارد، بعد شاید در دیگران اثر کند.
بررسی سایر ابیات:

الف) ابهت و خشم و مدح امام علی (ع)

ب) دعوت به صبر به جای خشم

۴۸- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۲ درس ۵

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات «ب و ج»: ناپایداری روزگار

بررسی سایر ابیات:

الف) حتمی بودن قضا و قدر (در اینجا فقط وجه منفی روزگار و آسیب‌رسانی آن ذکر شده است)

د) کنار گذاشتن تعلقات دنیایی و تشویق به سخاوت

۴۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی ۲ درس ۱۱

تصویر مشترک: جایگاه دل در زلف معشوق است.

مفهوم بیت گزینه ۴: اثر ناله مظلوم

۵۰- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۲

مفهوم مشترک: اشاره به شهدا از طریق نمادسازی

در سایر ابیات لاله نمی‌تواند نماد شهید باشد.

«علوم اجتماعی»

۵۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۱ درس ۱۳

■ جهان اسلام با الهام از انقلاب ایران، هویت خود را بیرون از تصاویر القایی غرب، جست‌وجو می‌کند و به این ترتیب اسلام به‌عنوان قطب فرهنگی جدید، ظاهر می‌شود.

■ حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی به روی اندیشمندان غرب، گسترده است.

■ قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت.

۵۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۱ درس ۱۶

بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه ۱: درست - درست

گزینه ۲: درست - درست

گزینه ۳: درست - نادرست: زبانی که یک گروه کوچک‌تر با آن سخن می‌گویند، پیچیدگی‌های زبان یک گروه بسیار بزرگ را ندارد.

گزینه ۴: نادرست: اقتصاد مقاومتی برای جهان اسلام و بشریت، الگویی ایرانی - اسلامی از رشد و شکوفایی را به ارمغان می‌آورد - درست

۵۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * جامعه‌شناسی ۲ درس‌های ۵ و ۶

■ هنجارها، رفتارها و نمادهای مختلف غربی ریشه در باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب دارند.

■ لیبرالیسم اندیشه سیاسی جدیدی است که براساس اصالت بخشیدن به انسان دنیوی (اومانیزم)، شکل می‌گیرد و خواست و اراده آدمی را مبدأ قانون‌گذاری می‌داند.

■ لیبرالیسم را جایز دانستن همه امور در قیاس با خواست انسان تعریف کرده‌اند. این به معنای آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی است که مستقل از او باشد.

۵۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۲ درس ۷

سازمان‌های فراماسونری: تشکل‌های سری از ابزارهای آموزشی و سیاسی بودند که کشورهای غربی از آن‌ها برای بسط اندیشه‌های غربی در میان نخبگان و رجال سیاسی کشورهای غیرغربی بهره می‌جستند. امروزه این سازمان‌ها جاذبه فرهنگی خود را از دست داده‌اند، به دلیل آنکه دیدگاه‌های غربی از طریق نظام آموزشی به ذهن و اندیشه جوامع راه می‌یابد.

۵۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۳ درس ۶

انسان همواره سه‌گانه قدرت، ثروت و دانش را ارزش‌های واسطه‌ای و پیش‌نیاز دستیابی به سعادت و کمال حقیقی می‌دانست. از این رو هر سه آن‌ها را خوب و خیر قلمداد می‌کرد، ولی وقتی عملکرد آن‌ها را در دستیابی به سعادت با یکدیگر مقایسه می‌کرد، معمولاً دانش را کاملاً مثبت (خیر و خوب)، ثروت را خاکستری یا خنثی (نه تماماً خوب و نه تماماً بد) و قدرت را بیشتر منفی (بد و شر) ارزش‌گذاری می‌کرد.

۵۶- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۳ درس ۸

در دوره پسامدرن، همه آنچه در دوره مدرن پدید آمده بود - از جمله سیاست همانندسازی هویت- مورد نقد قرار گرفت و به جای آن، هویت‌های خرد، محلی و فردی مورد تأکید و توجه قرار گرفت. در این دوره، تکثر، تنوع و حتی بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها، مطلوب دانسته شد و هویت ملی و وحدت و ثبات و استمرار همراه با آن، نامطلوب پنداشته شد. اندیشمندان اجتماعی معتقدند که «سیاست هویت» متعلق به این دوره است که هویت‌ها موضوعی برای نزاع و درگیری می‌شوند. سیاست هویت، محصول دوران پسامدرن است و بر تفاوت‌ها و هویت‌های خاص و محلی تأکید می‌کند. در چنین شرایطی، مدل «تکثرگرا» به جای مدل همانندسازی مورد توجه و تأکید قرار می‌گیرد. در مدل تکثرگرا، تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد. البته در این الگو، همچنان وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری دانسته می‌شود؛ که گروه‌های مختلف را به یکدیگر پیوند دهد.

۵۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۳ درس‌های ۹ و ۱۰

■ برخی از متفکران مسلمان درباره سنت‌های اجتماعی در قرآن کتاب‌هایی نوشته‌اند. کتاب‌های سنت‌های تاریخی قرآن اثر محمدباقر صدر و سنت‌های اجتماعی در قرآن کریم از احمد حامد مقدم برای مطالعه در دسترس‌اند.
 ■ ابوعلی مسکویه با نگاهی تبیینی کتاب «تجارب‌الأمم» را در هشت جلد تألیف کرد.
 ■ علامه طباطبائی با طرح مسئله اعتباریات، تعریف دقیق‌تری از موضوع علوم اجتماعی ارائه کرده است.
 ■ طه عبدالرحمن اندیشمندی است که می‌کوشد تا نگاهی منتقدانه به نوگرایی را برگزیند و از مشروعیت «نوگرایی اسلامی» سخن به میان آورد. «نظریه نوگرایی اسلامی»، «نظریه کنش دینی» و «نظریه مقاومت» از مهم‌ترین نوآوری‌های این متفکر است.

۵۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۱ درس ۱۵ و جامعه‌شناسی ۳ درس ۷

■ هرگاه قدرت اجتماعی برای رسیدن به هدفی معین سازمان یابد، سیاست پدید می‌آید؛ پس سیاست، اعمال قدرت سازمان‌یافته برای دستیابی به هدف است.
 ■ جامعه‌شناسی انتقادی با پذیرش رویکرد تفسیری معتقد است که تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست. هر فرد، گروه و فرهنگی اراده خاص خود را دارد و معانی و ارزش‌های ویژه خود را خلق می‌کند. هیچ‌کدام بهتر یا بدتر از دیگری نیستند یا هیچ‌کدام درست یا غلط و حق یا باطل نیستند. رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد. بلکه برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها معتقد است، نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود یا فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند.

۵۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * جامعه‌شناسی ۱ درس ۲ و جامعه‌شناسی ۳ درس ۱

■ ارزش‌های اجتماعی، آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی‌اند که مورد توجه و پذیرش هستند و افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند.
 ■ اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شوند.
 ■ دانش عمومی، گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست. ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم؛ بیشتر از آن استفاده می‌کنیم و در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم.
 ■ ذخیره دانشی، بخش دیگری نیز دارد که با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می‌آید، به این دانش عمیق‌تر و دقیق‌تر، دانش علمی می‌گویند.

۶۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۱ درس ۱ و جامعه‌شناسی ۲ درس‌های ۱ و ۲

■ کنش ارادی است. کنش به اراده انسان وابسته است؛ یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود. پس برای انجام کنش علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است، زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد؛ ولی تصمیم به انجام آن نگیرد.
 ■ از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست. ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.
 ■ فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

۶۱- پاسخ: گزینه ۳
 بررسی عبارت نادرست:
 عبارت اول: عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت و هویت ایرانی به صورت بخشی از هویت جهان اسلام درآمد.
 عبارت دوم: لیبرال دموکراسی، نوعی نظام سیاسی است که ادعا می‌کند با خواست و اراده اکثریت مردم سازمان می‌یابد.
 عبارت سوم: در عصر بیداری اسلامی، در جهان اسلام، در مقابل نفوذ و سلطه فرهنگ غرب، مقاومت‌هایی شکل گرفت که ریشه در فرهنگ اسلامی داشت.

۶۲- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۲ درس ۶ و جامعه‌شناسی ۳ درس ۴
 الف) رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.
 ب) جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپاییان با مسلمانان و بالاخره فتح قسطنطنیه، زمینه‌های فرو ریختن اقتدار کلیسا را فراهم کرد.
 ج) برای فهم انگیزه جوانان و نوجوانان نمی‌توان از روش‌های تجربی استفاده کرد، بلکه باید همدلانه با جوانان همراه شد تا مسائل زندگی و آرزوهای آن‌ها را فهمید و آنان را یاری داد.
 د) فرو ریختن اقتدار کلیسا سبب شد تا در دوران رنسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به‌عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کنند.

۶۳- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: ساده * جامعه‌شناسی ۱ درس ۶ و جامعه‌شناسی ۳ درس ۳
 ■ رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند.
 ■ جامعه‌شناسی تبیینی همان جامعه‌شناسی پوزیتیویستی و پوزیتیویسم به معنی وحدت روش علوم است؛ یعنی در همه دانش‌های علمی، روش مطالعه یکسان است و آن هم روش تجربی است.

۶۴- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۱ درس ۱۵ و جامعه‌شناسی ۳ درس ۵
 ■ تنوع و تکثر معانی، موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آن‌ها می‌شود.
 ■ قوم‌نگاری، نوعی پژوهش کیفی براساس مشاهده مشارکتی است که در آن محقق به دنبال پرده برداشتن از معناهایی است که در کنش‌ها نهفته‌اند.
 ■ موناشرشی حکومت یک فرد براساس فضیلت است.
 ■ آریستوکراسی حکومت اقلیت براساس فضیلت است.

۶۵- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۲ درس ۱۵ و جامعه‌شناسی ۳ درس ۱۰
 ■ مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دهه نخست پیدایش آن نشان داد بلوک شرق، تنها رقیب بلوک غرب نیست و موقعیت جهان اسلام را به‌عنوان یک قطب فرهنگی تثبیت کرد.
 ■ فقه اسلامی با به رسمیت شناختن تفاوت‌های قومی، نژادی، زبانی و فقهی، این تفاوت‌ها را به فرصتی برای شکل‌گیری امت اسلامی تبدیل کرد.
 ■ تعامل عالمان مسلمان با علوم اجتماعی مدرن می‌تواند زمینه طرح نظریات جدید را فراهم آورد. در عین حال، به متفکران مسلمان امکان می‌دهد که علوم اجتماعی جهان اسلام را گسترش دهند و علاوه بر توصیف و تبیین مسائل جهان اسلام، مسائل جامعه جهانی را هم تحلیل کنند و برای برون‌رفت از بحران‌هایی مانند بحران آگاهی و بحران معنا راه‌حل ارائه دهند.

«روان‌شناسی فرهنگی»

۶۶- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی ۱ درس ۱
 منظور از «تجربه» به‌عنوان یکی از منابع کسب آگاهی، استفاده از روش‌های علم تجربی است که دقیق، قابل اندازه‌گیری و تکرارپذیر هستند. هر چند علی در جایگاه یک دانشمند تجربی قرار نداشته، ولی فرضیه‌ای در ذهن خود مطرح کرده است و آن را به صورت دقیق و قابل اندازه‌گیری مورد بررسی و مشاهده قرار داده و ضمناً کار او قابلیت تکرارپذیری هم داشته است. بنابراین بر اساس «تجربه» به آگاهی رسیده است.

۶۷- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: ساده * روان‌شناسی ۱ درس ۱
 روش علمی عبارت است از فرایند جست‌وجوی با قاعده و نظام‌دار برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین
 بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مفهوم «تکرارپذیری» را تعریف می‌کند

گزینه ۳: مفهوم «تعریف عملیاتی» را تعریف می‌کند

گزینه ۴: مفهوم «علم روان‌شناسی» را تعریف می‌کند.

۶۸- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: ساده * روان‌شناسی ۲ درس ۲
 رشد اخلاقی دربرگیرنده آن دسته از قوانین و مقررات اجتماعی و اصول شرعی و عرفی است که تعیین می‌کند انسان‌ها در رابطه با دیگران چگونه باید رفتار کنند. به عبارت دیگر منظور از رشد اخلاقی در اینجا (کتاب) همان انجام عمل اخلاقی است، هر چند ممکن است دلیل انجام عمل اخلاقی متفاوت باشد.

۶۹- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی درس ۲

سن مادر، کیفیت تغذیه، حالت‌های هیجانی، استفاده از داروها و... از عوامل محیطی هستند که بر رشد جنین اثر می‌گذارند. گاهی این اثرات موجب جهش کروموزومی که عامل وراثتی است، می‌شود؛ بنابراین می‌توان گفت که عوامل محیطی می‌تواند تا حدی بر عوامل زیستی اثر بگذارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در عبارت سؤال جنبه‌های مختلف رشد (جسمانی، هیجانی، اجتماعی و...) و تأثیر آن‌ها بر یکدیگر مطرح نشده است.

گزینه ۲: در عبارت سؤال اشاره به مراحل مختلف رشد (قبل از تولد، کودکی، نوجوانی و...) و پیوستگی آن‌ها نشده است.

گزینه ۴: در این عبارت شباهت افرادی که ویژگی‌های وراثتی یکسان دارند، مطرح نیست.

۷۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی درس ۳

شکل «الف»: اصل مشابهت: ما معمولاً تمایل داریم اشیا را بر اساس شباهت آن‌ها در یک مقوله طبقه‌بندی کنیم. در این تصویر بر اساس مشابهت در شکل، اشیا را به سه دسته مربع‌ها، لوزی‌ها و دایره‌ها تقسیم می‌کنیم.

شکل «ب»: اصل مجاورت: وقتی چند شیء در کنار یکدیگر باشند، ما آن‌ها را به صورت یک گروه ادراک می‌کنیم. در این تصویر بر اساس کنار هم بودن مربع‌ها آن‌ها را از یکدیگر جدا می‌کنیم.

شکل «ج»: اصل تکمیل: ما تمایل داریم اشیای ناقص را به صورت کامل ببینیم. در این تصویر جاهای خالی را در ذهنمان پر می‌کنیم و تصویر یک گوزن را می‌بینیم.

۷۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی درس ۴

در بسط معنایی در مورد مفهوم موردنظر توضیحاتی داده می‌شود، سپس با مثال‌های بیشتر و بیان عوامل مربوط به آن مفهوم، معنای آن بسط داده می‌شود. در قسمت «الف» مفهوم پستاندار توضیح داده شده و در قسمت «ب» یک مثال برای پستاندار زده شده است، ولی در قسمت «ج» وجه تمایز موجودی که پستاندار نیست با موجود پستاندار برجسته شده است که به این روش تمایزبخشی می‌گویند (برجسته کردن تفاوت‌های دو مفهوم به لحاظ ظاهری و معنایی)

۷۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۴

در حافظه کوتاه‌مدت فقط تا چند دقیقه اطلاعات را ذخیره می‌کنیم؛ بنابراین گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ نمونه‌هایی از نگهداری اطلاعات برای مدت کوتاه هستند.

گزینه ۳: نشان‌دهنده حافظه بلندمدت است. چون سینا اطلاعاتی که از مدت‌ها پیش در مورد پلاک ماشین خواهرش به خاطر سپرده است را به یاد می‌آورد.

۷۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی درس ۵

مرحله ۱: تعریف مسئله: همه با هم در مورد اینکه منظور از زیبا شدن حیاط چیست صحبت کردند.
مرحله ۲: ارائه راه‌حل‌های مختلف: همه بچه‌ها همه راه‌حل‌های احتمالی که فکر می‌کنند در پاسخ به مسئله می‌تواند درست باشد را ارائه کردند و مدیر آن‌ها را یادداشت کرد.

مرحله ۳: ارائه معیارهایی برای داوری: برای اینکه راه‌حل‌ها به درستی بررسی شود و بتوانند بهترین را انتخاب کنند، معیارهایی برای داوری مشخص شد.

مرحله ۴: ارائه بهترین راه‌حل با استفاده از این معیارها: با استفاده از معیارها راه‌حل یکی از دانش‌آموزان انتخاب و ارائه شد.

۷۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی درس ۵

الف) نادرست است؛ کسی که با به‌کارگیری درست روش‌های حل مسئله نتواند به هدف برسد باید به انتخاب راه‌حل‌های جایگزین فکر کند.
ب) درست است؛ شناخت وضعیت فعلی به فرد کمک می‌کند تا موانع احتمالی را به خوبی بشناسد و راه‌های بهتری ارائه دهد.
ج) درست است؛ مسئله یک فرایند و جریان تحت کنترل است. وقتی فردی در حال حل مسئله است، کاملاً درگیر موضوع است و به آنچه انجام می‌دهد، آگاهی کامل دارد.

د) نادرست است؛ بن‌بست زمانی ایجاد می‌شود که حل‌کننده مسئله با نگاه فعلی قادر به حل آن مسئله نباشد. راه خروج از بن‌بست در چنین شرایطی، تغییر نوع نگاه به مسئله و تغییر بازنمایی از مسئله است.

۷۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * روان‌شناسی درس ۶

الف) در سبک تصمیم‌گیری اجتنابی فرد قصد دارد تصمیم بگیرد، ولی هیچ‌گاه تصمیم وی عملی نمی‌شود، به عبارت دیگر «دست، دست می‌کند» و «کار امروز را به فردا می‌اندازد».

ب) سبک تصمیم‌گیری منطقی، تابع یک روش قاعده‌مند و منظم است، فرد تمامی راهکارهای ممکن را می‌سنجد و پله‌پله و طبق قوانین پیش می‌رود.
ج) در سبک تصمیم‌گیری وابسته فرد به جای فکر کردن، از دیگران کورکورانه اطاعت می‌کند. در این روش دلیل انتخاب فرد این است که دیگران چنین تصمیمی گرفته‌اند.

۷۶- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۶

تصمیم‌گیری بین دو مدل ماشین به دلیل تعداد کم انتخاب‌ها ساده‌تر است و ضمناً نسبت به موضوعاتی که در سایر گزینه‌ها مطرح شده، اهمیت کمتری دارد.

گزینه ۱: تصمیم‌گیری در مورد نحوه جراحی تومور مغز تصمیم پیچیده‌ای است چون جنبه‌های تخصصی زیادی باید در مورد آن لحاظ شود و ضمناً موضوع بسیار مهمی دارد.

گزینه ۲: تعداد گزینه‌ها زیاد است و به فرض اینکه از نظر اهمیت با تصمیم راننده مساوی باشد، به دلیل زیاد بودن تعداد انتخاب‌ها، نسبت به آن تصمیم پیچیده‌تری است.

گزینه ۴: هم موضوع تصمیم‌گیری مهم است و در آینده فرد تأثیر جدی می‌گذارد و هم تعداد گزینه‌ها زیاد است، بنابراین پیچیده محسوب می‌شود.

۷۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۷

هر نگرش دارای یک عنصر شناختی، یک عنصر احساسی و یک عنصر آمادگی برای عمل است.

عنصر شناختی، باورها و دانسته‌های فرد از موضوع را نشان می‌دهد. (عبارت اول)

عنصر احساسی، عواطف و حالت‌های هیجانی فرد را نسبت به موضوع نشان می‌دهد. (عبارت دوم)

عنصر آمادگی برای عمل، گرایش فرد به انجام اقداماتی در راستای موضوع را نشان می‌دهد. (عبارت سوم)

۷۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۷

وقتی یادگیرندگان شکست را به چیزی نسبت می‌دهند که نمی‌توانند آن را کنترل کنند، مانند دشواری تکلیف، بدشانسی و ناتوانی، انگیزه بسیار کمی برای جبران آن خواهند داشت. پشتکار، برنامه‌ریزی و روحیه، در اختیار فرد هستند و فرد می‌تواند آن‌ها را تغییر دهد.

۷۹- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۸

فشار روانی دارای علائم چندگانه جسمانی، شناختی، رفتاری و هیجانی است.

علائم جسمانی فشار روانی شامل سردرد، معده‌درد، ریزش مو، ناراحتی‌های پوستی، بی‌خوابی و... است.

علائم شناختی فشار شامل عدم توجه، عدم تمرکز، حواس‌پرتی، اختلال در حافظه، عدم تصمیم‌گیری و... است.

علائم هیجانی فشار روانی شامل احساسات و هیجان‌اتی مثل خوشحالی، عصبانیت، ترس، اضطراب و... است.

علائم رفتاری فشار روانی شامل اعمال قابل مشاهده مانند داد زدن، خندیدن، پرخاشگری، شکستن، فرار کردن و... است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۲: عدم تمرکز علامت شناختی است، نه هیجانی.

گزینه ۳: گریه کردن علامت رفتاری است، نه هیجانی.

گزینه ۴: مضطرب شدن علامت هیجانی است، نه رفتاری.

۸۰- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی درس ۸

روش‌های سازگارانۀ بلندمدت عبارتند از:

ورزش‌های هوازی - تمرین آرام‌سازی خود - استفاده از روش‌های حل مسئله - نوشتن خاطرات - تغذیه مناسب - حمایت‌های اجتماعی - تفریح و سرگرمی - برنامه‌ریزی زمان‌بندی شده

تنفس عمیق، تلقین برخی جملات، شمردن اعداد، خواندن یک بیت یا جمله، به یاد آوردن یک رویداد خوشایند از روش‌های سازگارانۀ کوتاه‌مدت محسوب می‌شوند.

بررسی موارد نادرست در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: تنفس عمیق

گزینه ۳: تلقین برخی جملات

گزینه ۴: شمردن اعداد و به‌خاطر آوردن یک رویداد خوشایند

“عربی اختصامه” (ویژه گروه علوم انسانی)

۸۱- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۲ (جامع)

ما تَجْرُونَ: جزا داده نمی‌شوید؛ فعل مجهول (رد سایر گزینه‌ها) / كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ: انجام می‌دادید (رد گزینه ۱) / الْمُخْلِصِينَ: خالص (رد گزینه ۲) / اللَّهُ: خدا (رد گزینه ۳)

۸۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: ساده * عربی، زبان قرآن ۱ (درس ۶)

التَّوَّاهِلُ: رشد قابل ملاحظه (رد سایر گزینه‌ها) / عدد السَّيَّاحِ: تعداد جهان‌گردان (رد سایر گزینه‌ها) / لا بُدَّ لَنَا مِنَ التَّعْرِفِ ...: باید ... بشناسیم، ناگزیریم ... بشناسیم (رد سایر گزینه‌ها) / مناطق الجذب السَّيَّاحِيَّ المختلفة: مناطق گوناگون دارای جاذبه گردشگری (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

- ۸۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۱ (درس ۷)
تتم: انجام می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۳) // عملیة نقل: عملیات انتقال (رد گزینه‌های ۲ و ۳) // محطّات الوقود: ایستگاه‌های سوخت (رد گزینه‌های ۱ و ۳) // مجالات مختلفه: زمینه‌هایی مختلف؛ ترکیب وصفی نکره (رد گزینه ۲)
- ۸۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۶)
الخصال: ویژگی‌ها (رد گزینه ۱) // اترکوا: رها کنید، ترک کنید (رد گزینه ۲) // أبانا: پدر ما، پدرمان (رد گزینه ۳) // كان لا یحب: دوست نمی‌داشت (رد گزینه ۳)
- ۸۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)
تجعلوا: قرار دهید (رد گزینه ۱) // غایتکم: هدف تان (رد گزینه ۴) // فی الحیاة: در زندگی (رد گزینه ۴) // أن یرضی: راضی شوند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) // مخطئون: خطاکار (رد گزینه ۲)
- ۸۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * عربی، زبان قرآن ۱ (درس ۲) و عربی، زبان قرآن ۳ (درس‌های ۱ و ۳)
«تمرینان ایشان: دو تمرین» درست است؛ نه «تمرین دوم»!
- ۸۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۳ (درس‌های ۱ و ۲)
کلمه «حزینة» نقش حال دارد، ولی در این گزینه به صورت صفت ترجمه شده است.
قالت تلك البنت حزينة: آن دختر با ناراحتی گفت ...
- ۸۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۵)
مردی نیکوکار: رجل فاضل (رد گزینه‌های ۱ و ۳) // پندی: موعظة (رد گزینه ۴) // خواست: طلب، أراد (رد گزینه ۴) // ارتکاب گناهان: ارتکاب المعاصی (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
■ ترجمه متن:
- «چای از برگ‌های درخت چینی کامیلاً ساخته می‌شود و آن دومین نوع از انواع نوشیدنی‌های پرمصرف در جهان پس از آب است! گونه‌های چای براساس تفاوت شیوه‌ای که برگ‌های آن برداشت شده است و فرآیند فرآوری آن، متفاوت است به طوری که چای سبز با مصرف برگ‌های چای به صورت تازه ساخته می‌شود اما چای سیاه برگ‌هایش مدت‌های طولانی در معرض هوا قرار می‌گیرد تا به رنگ سیاه تبدیل شود! چای خواص بهداشتی فراوانی دارد که از جمله آن‌ها، کاهش ابتلا به بیماری‌های قلب و افزایش فشار خون است و پژوهش‌ها بیان کرده‌اند که نوشیدن چای سبز با لیمو، سطح کلسترول مضر را کاهش می‌دهد و میزان کلسترول مفید را می‌افزاید! گاه زیان‌هایی در نوشیدن چای سیاه پس از صرف غذا نهفته است که از مهم‌ترین آن‌ها، ابتلا به کمبود آهن و کم‌خونی است؛ از این رو پزشکان به میانه‌روی در نوشیدن چای و فراتر رفتن از ده لیوان در روز توصیه کرده‌اند هم‌چنان که به دم نکردن چای برای مدتی بیش از سه دقیقه سفارش کرده‌اند! هند پس از چین، بزرگ‌ترین کشور در تولید چای در جهان به‌شمار می‌آید و این دو نزدیک به ۶۵٪ از میزان تولیدشده در جهان را تولید می‌کنند!»
- ۸۹- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)
ترجمه گزینه‌ها:
۱) نوشیدن چای سیاه برای مبتلایان به کم‌خونی و کمبود آهن مفید است!
۲) هرکس علاقه‌مند به نوشیدن چای به صورت سالم است، پس نباید از ده لیوان در روز فراتر رود!
۳) گونه‌های موجود چای در جهان تنها در شیوه فرآوری‌شان متفاوت‌اند!
۴) سی‌وپنج درصد از تولید جهانی چای خارج از چین تولید می‌شود!
- ۹۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)
ترجمه گزینه‌ها:
۱) برگ‌های تازه آن مدتی طولانی در معرض هوا قرار نگرفته‌اند!
۲) هرگاه با لیمو نوشیده شود، سطح کلسترول را تنظیم می‌کند!
۳) نوشیدن متعادل آن برای مبتلایان به بیماری‌های قلب سفارش می‌شود!
۴) پس از خوردن غذا، بر بالابردن فشار خون و کم‌خونی می‌افزاید!
- ۹۱- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)
ترجمه گزینه‌ها:
۱) بزرگ‌ترین کشور صادرکننده چای در جهان کیست؟
۲) برای دم کردن سالم چای، چند دقیقه کافیست؟
۳) چگونه چای سبز به چای سیاه تبدیل می‌شود؟
۴) خواص دارویی چای سبز چیست؟

۹۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) معلوم ← مجهول/ فعل مع فاعله ← فعل و نائب فاعله «أوراق»
- ۲) ماضیه المعلوم: «نَعَرَضَ» ← ماضیه المعلوم: «عَرَضَتْ»/ لازم ← متعدّد/ فعل مع فاعله جمله وصفیة ← فعل و نائب فاعله «أوراق»
- ۳) للمخاطب ← للغائبة/ من باب «تَفَعَّلَ» ← من باب «تَفَعِيل»

۹۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) إسم الفاعل ← إسم المفعول/ مضاف إليه ← صفة
- ۳) يُفید معنى التفضیل للمؤنث ← إسم المفعول/ خبر للجمله الإسمیة ← صفة
- ۴) نكرة ← معرفة بأل

۹۴- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)

مَنْ ← مِنْ (از حروف جارّه)/ نُغَيَّرَ ← نُغَيَّرَ (مضارع از باب «تفعیل»)

۹۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۳ (درس ۳)

ترجمه آیه: «از رحمت خداوند مأیوس نمی‌شوند مگر قوم کافر.»

مفهوم گزینه ۲: امید خیر نداشتن از کسی

مفهوم سایر گزینه‌ها: مأیوس نبودن مخصوصاً از درگاه الهی.

۹۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۱ (درس‌های ۳ و ۴)

«أعْبُدُوا، أَنْظِرُوا، بَدَأَ، قُلَّ، سَبَّوْا، كُنْتُ، اجْعَلْ» فعل ثلاثی مجرد هستند. / «انْقِضُوا» از باب «انفعال» است لذا مزید است، ولی نیاز به مفعول ندارد.

«تَقَبَّلَ» به معنای «بپذیر» از باب «تَفَعَّلَ»، مزید و متعدی است.

۹۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۶)

در این نوع سؤال باید دنبال فعلی باشیم که امر غیرمخاطب باشد.

بررسی گزینه‌ها:

۱) «لام» در «لِتَنَاولَ» حرف جرّ می‌باشد.

۲) «لام» امر است؛ زیرا در ابتدای عبارت و به معنای «باید» می‌باشد. (باید با هم همکاری کنیم...)

۳) «لام» برای بیان علت آمده است.

۴) «لام» برای بیان علت است. ترجمه: «بر پروردگار با اقتدارمان توکل می‌کنیم برای اینکه تحمل مشکلات زندگی آسان شود!»

۹۸- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۲)

بررسی گزینه‌ها:

۱) العَلَمَة: اسم مبالغه به معنای «بسیار دانا» است.

۲) الكَذَاب: اسم مبالغه به معنای «بسیار دروغ‌گو» است.

۳) صَيَّادٌ: اسم مبالغه به معنای «شکارچی» است.

۴) التَّجَار: جمع «تاجر» و اسم فاعل است.

۹۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (درس‌های ۱ و ۴)

بررسی موارد تأکید در گزینه‌ها:

۱) حرف مشبّهة «إِنَّ»

۲) «عملاً» مفعول مطلق تأکیدی و ضمیر «أنتِ» برای تأکید بیشتر آمده است.

۳) «إحتیاجاً» مفعول مطلق تأکیدی است.

۴) «شماً» مفعول مطلق نوعی است و کیفیت را بیان می‌کند نه تأکید را.

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (درس ۳)

در این گزینه «النَّاس» و «وَسَائِس» مستثنی منه نیستند؛ بلکه مستثنی منه محذوف است.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب «أصوات»، «غایة» و «الضیوف» مستثنی منه هستند.

- ۱۰۱- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۱ (درس ۲)
محتوای سنگ نوشته‌های بیستون و تخت جمشید نشان می‌دهد که گاه‌شماری خورشیدی - قمری بابلی در قلمرو هخامنشیان رواج داشته است.
- ۱۰۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۱ (درس ۶)
کار تأثیران بر بخش‌هایی از دریای مدیترانه و شمال آفریقا حکومت می‌کردند و از رومیان شکست خوردند.
- ۱۰۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۱ (درس ۶)
در قرن‌های ششم و پنجم قبل از میلاد، نوعی مردم‌سالاری در یونان و به‌ویژه در دولت - شهر آتن شکل گرفت که البته با نظام‌های مردم‌سالاری امروزی تفاوت داشت. در آتن، فقط مردان بالغی که از پدر و مادری آتنی به دنیا آمده بودند و شهروند آنجا محسوب می‌شدند، حق رأی داشتند و می‌توانستند در اداره امور دولت - شهر مشارکت کنند. زنان، بردگان و بیگانگان مقیم آتن که اکثریت جمعیت آن دولت - شهر را تشکیل می‌دادند، از حق رأی و شرکت در اداره امور سیاسی محروم بودند.
- یادآوری: گزینه ۲ مربوط به شیوه حکومتی در یونان پیش از عصر دموکراسی و گزینه ۳ مربوط به شیوه حکومتی روم باستان می‌باشد.
- ۱۰۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۱ (درس ۱۲)
اقوام آریایی مهاجر به ایران از قبیله‌های گوناگونی تشکیل می‌شدند که از نظر تبار و زبان، خویشاوند بودند و باورهای دینی مشترکی داشتند. این قبایل پس از استقرار در مناطق مختلف ایران، جامعه‌ای شبانی و روستایی را به وجود آوردند، اما همچنان پیوندهای قبیله‌ای خود را حفظ کردند. هر قبیله شامل تعدادی طایفه بود و طایفه نیز خود، به چندین خانواده بزرگ تقسیم می‌شد. در کنار این رده‌بندی قبیله‌ای، نوعی تقسیم‌بندی اجتماعی سه‌گانه بر پایه شغل و پیشه افراد نیز وجود داشت که میراث مشترک آریاییان هند و ایرانی به‌شمار می‌رفت. در این تقسیم‌بندی، افراد جامعه به سه قشر «روحانیان»، «جنگجویان» و «کشاورزان و شبانان» تقسیم شده بودند. وجود قشرهای سه‌گانه آریایی در آغاز، معرف نوعی تقسیم کار و دسته‌بندی حرفه‌ای به‌شمار می‌رفت.
- ۱۰۵- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۲ (درس ۴)
چهار پنجم غنایم جنگی میان جنگاوران تقسیم می‌شد و یک پنجم آن (خمس)، به خدا، رسول، خویشان او، یتیمان، فقیران و در راه ماندگان تعلق داشت. در حکومت پیامبر ﷺ، جهاد و دفاع وظیفه تمام مسلمانانی بود که توانایی انجام آن را داشتند. مسلمانان به‌خاطر حضور در سپاه و شرکت در جنگ حقوق نمی‌گرفتند، اما از غنیمت‌های جنگی سهم خود را دریافت می‌کردند. هزینه تأمین جنگ‌افزارهای نظامی مانند سلاح، اسب و سایر تجهیزات جنگی نیز به‌عهده جنگاوران بود.
- ۱۰۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۲ (درس ۶)
داعیان عباسی کانون فعالیت‌های خود را مناطق دور از مرکز خلافت، به‌خصوص خراسان که گرفتار درگیری‌های قبیله‌های مهاجر عرب بود، قرار داده بودند.
بررسی دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:
۱) با اوج‌گیری مخالفت و مبارزه با حکومت اموی در اوایل قرن دوم هجری، خاندان عباسی شبکه منظمی از داعیان (مبلغان) را به‌وجود آورد که به‌صورت سری فعالیت می‌کرد.
۲) تبلیغات داعیان عباسی بسیار زیرکانه و حساب شده بود. آنان نخست، معايب حکومت بنی‌امیه و ظلم و ستمی را که امویان نسبت به اهل بیت پیامبر ﷺ مرتکب شده بودند، بیان می‌کردند و سپس بدون اسم بردن از فرد خاصی، مردم را به حکومت «آل محمد ﷺ» فرامی‌خواندند.
۳) پس از مرگ هشام بن عبدالملک (۱۲۵ق) و تشدید اختلاف و نزاع در خاندان بنی‌امیه، فعالیت شبکه تبلیغاتی عباسیان به‌طرز چشمگیری افزایش یافت.
- ۱۰۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۲ (درس ۱۲)
علاقه‌مندی ایلخانان و فرمانروایان تیموری به جاودانه ساختن کشورگشایی و موفقیت‌های سیاسی و نظامی خود و خودآگاهی رجال ایرانی، تأثیر به‌سزایی بر رشد و شکوفایی تاریخ‌نگاری در آن عصر نهاد.
- ۱۰۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۲ (درس ۱۳)
شاه عباس برای پرداخت حقوق و تأمین تدارکات و تجهیزات سپاه جدید، زمین‌های فراوانی را به املاک خاصه پادشاهی تبدیل کرد.
- ۱۰۹- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۲ (درس ۱۳)
شاه اسماعیل ابتدا از بکان را که به خراسان یورش آورده و مشغول قتل و غارت مردم آنجا بودند شکست داد و سرکرده آنان، شیبک‌خان را کشت. به دنبال این پیروزی، بخش وسیعی از سرزمین‌های شرق ایران تا رود جیحون (آمویه) تحت حاکمیت صفویان درآمد.
- ۱۱۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۳ (درس ۸)
از ابتدای سال ۱۹۴۱ میلادی و علی‌رغم مصالحه با شوروی، سمت و سوی تهاجم آلمان ناگهان از غرب اروپا به سمت شوروی (شرق اروپا) تغییر جهت یافت. قدرت نظامی نیروهای شوروی در حدی نبود که بتوانند آلمانی‌ها را شکست دهند، پس اجازه دادند نیروهای آلمانی وارد مناطق غربی سرزمین‌شان شوند. نبرد به داخل روسیه کشیده شد و آلمان‌ها به‌سبب سرمای شدید و کمبود آذوقه، به شدت ضعیف شده و ادامه نبرد برایشان مشکل شد. در این فاصله نیروهای انگلستان و آمریکا به کمک شوروی آمدند.

۱۱۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۳ (درس ۹)

دولت انگلستان پس از آنکه از ارزش منابع عظیم نفت ایران و اهمیت آن برای نیروی دریایی خود آگاه شد، ۵۱ درصد سهام شرکت نفت پارس و انگلیس را خریداری کرد و حق نظارت کامل بر آن شرکت را به دست آورد (۱۹۱۴ م). بدین گونه این شرکت به بازاری پر قدرت اقتصادی و سیاسی دولت انگلیس تبدیل شد و زمینه اعمال نفوذ و مداخله بیشتر انگلیسی‌ها را در ایران فراهم آورد.

۱۱۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۳ (درس ۱۰)

امام خمینی^(ره) به همراه مراجع دیگر، در اعتراض به عملکرد حکومت، عید نوروز ۱۳۴۲ را عزای عمومی اعلام کردند. اوج این حرکت اعتراضی در مدرسه فیضیه قم اتفاق افتاد که با یورش مأموران حکومتی به خشونت کشیده شد. در حمله مأموران به مدرسه فیضیه قم و مدرسه طالبیه تبریز، تعدادی از طلاب شهید و مجروح شدند. به دنبال این جنایت، امام خمینی^(ره) طی اعلامیه مهمی شاه را به طور مستقیم سرزنش کردند و تقیه و سکوت در مقابل ظلم حکومت را حرام دانستند.

۱۱۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۳ (درس ۹)

دولت دکتر مصدق برای مقابله با تهدیدها و تحریم‌های اقتصادی انگلستان، برنامه اقتصاد بدون نفت را اجرا کرد.

“ جغرافیا ” (ویژه گروه علوم انسانی)

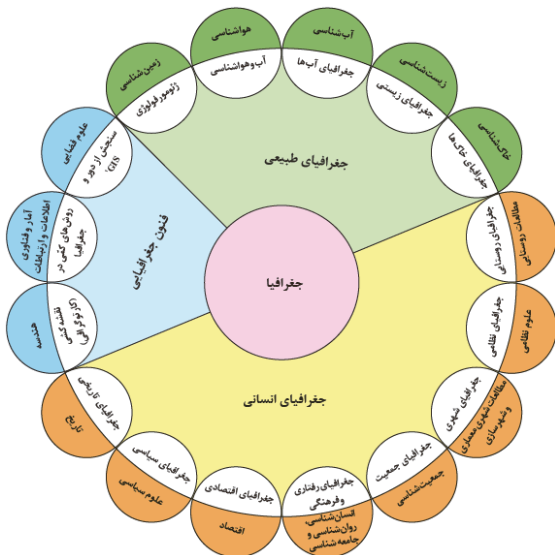
۱۱۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیای ایران (درس ۲)

سالنامه‌های آماری، عکس‌های هوایی و ماهواره‌ای از منابع روش کتابخانه‌ای هستند و مصاحبه، از روش‌های میدانی جمع‌آوری اطلاعات است.

۱۱۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیای ایران (درس ۱)

۱۱۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۴)

باد عامل مهم فرسایش در مناطق خشک و بیابانی است. به سبب: (۱) شرایط آب‌وهوایی خشک (۲) وزش بادهای شدید (۳) وجود خاک‌های نرم (۴) فقر پوشش گیاهی؛ فرسایش در بیابان‌ها شدت دارد.

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیای ایران (درس ۳)

- قسمت «الف» مربوط به مرزهای آبی (دریایی) می‌باشد و گزینه ۱ به کشورهایی اشاره دارد که با ایران مرز آبی دارند.
- توجه: به نقشه ایران و همسایگان (صفحه ۱۶) توجه شود.

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۲)

■ تعریف ناحیه انتقالی: دو طرف مرز یک پدیده باشد؛ مانند پدیده طبیعی همچون بیابان یا پدیده انسانی مثل زبان و یا قوم

■ ایالات متحده آمریکا و مکزیک ← ناحیه انتقالی انسانی ← زبان انگلیسی و اسپانیایی

■ افغانستان و پاکستان ← ناحیه انتقالی انسانی ← قوم پشتون

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۳)

در ناحیه استوا به دلیل زاویه مستقیم تابش و گرمای همیشگی، یک کانون کم فشار ایجاد می شود.

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * جغرافیا ۲ (درس ۳)

بر خورد توده های هوا با یکدیگر، موجب ناپایداری هوا و در صورت دارا بودن رطوبت منجر به بارندگی می شود.

۱۲۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جغرافیا ۲ (درس ۱۰)

مرز فرانسه و اسپانیا: طبیعی ← با استفاده از پدیده های طبیعی (کوه های پیرنه) مشخص شده است.

مرز کره شمالی و جنوبی: تحمیلی ← در تعیین آن شرایط فرهنگی در نظر گرفته نشده است.

مرز هند و پاکستان: تطبیقی ← با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین شده است.

مرز کانادا و آلاسکا: پیشتاز ← از زمان های قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده است.

۱۲۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۲)

مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند. مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم گیری انسان ها

تعیین می شوند. در این مرزبندی، گاهی یک ناحیه آب و هوایی، ناحیه زبانی و قومی و نظایر آن بین چند استان یا حتی چند کشور قرار می گیرد.

۱۲۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * جغرافیا ۳ (درس ۲)

بررسی موارد نادرست:

الف) بنیاد مسکن از جمله نهادهایی بود که در سال ۱۳۵۸ با هدف تأمین مسکن محرومان، به ویژه روستاییان، تشکیل شد. تهیه و اجرای

طرح های هادی روستایی از وظایف مهم بنیاد مسکن است.

ج) مربوط به طرح های هادی روستایی نیست.

۱۲۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۳ (درس ۲)

■ بررسی عبارت نادرست:

ب) یکپارچه نبودن و قطعه قطعه بودن زمین های کشاورزی یکی از مشکلات اقتصادی روستاییان است.

۱۲۵- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۳ (درس ۲)

بررسی عبارات نادرست:

ج) در آن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان به طور مناسب و عادلانه برطرف می شود.

د) پایداری شهر حد و حصر و نقطه انتهایی ندارد.

“فلسفه و منطق”

۱۲۶- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * منطق (درس ۱)

همه گزینه ها جمله هایی درست اند؛ اما لزوماً ربطی به صورت سوال ندارند. دو حیطة منطق تعریف و استدلال اند؛ چون وظیفه منطق جلوگیری

از خطای اندیشه است و اندیشه که کار ذهن برای رسیدن به معلومات جدید است، متناسب با دو نوعی که معلومات بشری دارند (تصور و

تصدیق)، دو نوع خواهد بود؛ یعنی رسیدن از تصورات معلوم به کشف تصورات مجهول (تعریف) و رسیدن از تصدیق های معلوم به کشف

تصدیق های مجهول (استدلال). بنابراین در این دو حیطة است که ذهن دچار خطا در تفکر می شود و منطق هم متناسب با قواعد این دو

حیطه، به دو بخش اصلی تقسیم می شود.

۱۲۷- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: ساده * منطق (درس ۲)

دلالت مطابقی میز، همان صفحه و پایه است، ولی وقتی می گوئیم میز را جمع کن، میز به دلالت مطابقی نیست بلکه به دلالت التزامی است که

منظور وسایل روی میز است و وقتی به جای دلالت التزامی آن دلالت مطابقی اش را در نظر بگیریم مغالطه توسل به معنای ظاهری اتفاق می افتد،

همچنین است عبارت «نشانی جایی را که می گردی از مغازه بپرس.» که دلالت مطابقی مغازه مورد نظر نیست بلکه دلالت التزامی آن یعنی

کسی که در مغازه است مورد نظر است.

۱۲۸- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * منطق (درس ۳)

رد سایر گزینه ها:

گزینه ۱: ناحیه های (۱) تا (۴) بیرون دایره غیر خوردنی ها هستند، پس باید خوردنی باشند در حالی که هیچ کدام خوردنی نیستند.

گزینه ۲: ناحیه های (۵) تا (۸) درون دایره غیر خوردنی ها هستند، پس هیچ کدام نباید خوردنی باشند، ولی «کیک»، «شیر» و «آب» خوردنی هستند.

گزینه ۴: ناحیه (۶) درون دایره غیر خوردنی هاست، ولی «بج» خوردنی است.

۱۲۹- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * منطق (درس ۷)

برای عکس کردن قضیه «هر علتی معلولی دارد» ابتدا باید آن را به صورت استاندارد منطقی در آوریم که به این صورت می شود: «هر علتی دارای معلول است». عکس مستوی این قضیه می شود: «بعضی دارای معلولها علت هستند». بنابراین در این گزینه قضیه به درستی عکس نشده است زیرا «بعضی معلولها علت دارند» معادل «بعضی معلولها دارای علت هستند» می شود. موضوع این قضیه «معلول» است در حالی که موضوع عکس مستوی باید «دارای معلول» باشد و محمول این قضیه «دارای علت» است در حالی که محمول عکس مستوی باید «علت» باشد. پس به درستی عکس مستوی نشده و مغالطه ایهام انعکاس دارد.

گزینه ۱: ایهام انعکاس در قضایای حملی می تواند رخ دهد، ولی این یک قضیه شرطی است (در حقیقت در اینجا مغالطه وضع تالی رخ داده است که مربوط به درس ۹ است).

گزینه ۲: درست است که اگر بعضی مصادیق حکم کلی کاذب باشند، با اصرار بر درستی آن حکم کلی، دچار مغالطه «استثنای قابل چشم پوشی» می شویم، ولی در این مغالطه چنین نیست که از کذب قضیه جزئی، صدق متداخل کلیه آن را نتیجه بگیریم. چنین نتیجه گیری نادرستی در حقیقت دارای مغالطه «عدم رعایت قواعد مربع تقابل» است، نه «استثنای قابل چشم پوشی».

گزینه ۴: دارای مغالطه «عدم رعایت قواعد مربع تقابل» است، زیرا متناقض قضیه کاذب، صادق است، نه کاذب. این مغالطه ربطی به «استثنای قابل چشم پوشی» ندارد.

۱۳۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * منطق (درس ۸)

غالباً بهترین راه برای حل این گونه سؤالات، این است که در ابتدا تمام اطلاعات مسئله را در یک دیاگرام پیاده کنیم:

بعضی است.	بعضی است.	بعضی است.
هر است.
.....
.....
.....

با توجه به این دیاگرام، حد وسط (ب) در مقدمه اول چه موضوع باشد (شکل سوم) و چه محمول (شکل اول)، قیاس حاصل، قانون نتیجه و سه شرط اعتبار را رعایت خواهد کرد و معتبر خواهد بود و هیچ حالت دیگری ممکن نیست. این دو قیاس معتبر به این صورتها خواهند شد:

بعضی الف - ب - است.	بعضی الف - است.
شکل سوم: هر ب + ج - است.	شکل اول: هر ب + ج - است.
.....
.....
.....

۱۳۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * منطق (درس ۹)

مربوط به قیاس استثنایی انفصالی حقیقی است؛ لذا با اثبات یکی از طرفین، نفی طرف دیگر را نتیجه می دهد و معتبر است. گزینه های ۱ و ۲: اینها مربوط به قیاس استثنایی انفصالی با مقدمه شرطی منفصل مانعةالجمع و نامعتبرند؛ چراکه با نفی یکی از طرفین نمی توان به نتیجه رسید، چون کاذب بودن دو طرف در منفصل مانعةالجمع امکان پذیر است. گزینه ۳: مربوط به قیاس استثنایی انفصالی با مقدمه شرطی منفصل مانعةالرفع و نامعتبر است؛ چراکه با اثبات یکی از طرفین نمی توان به نتیجه رسید، چون در منفصل مانعةالرفع ممکن است هر دو طرف با هم صادق باشند.

۱۳۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فلسفه یازدهم (درس ۱)

اینکه سقراط به علت تواضع و فروتنی مایل نبود او را سوفیست بخوانند به معنای اول این واژه یعنی دانشمند برمی گردد و اینکه او به علت همدردی نداشتن با سوفیستها مایل نبود او را بدین نام بخوانند به دلیل این بود که سوفیستها برای پیروزی بر مخاطب در استدلال های خود مغالطه می کردند. بعدها به دلیل همین رفتار سوفسطائیان بود که واژه سفسطه به معنای مغالطه کار به کار رفت.

۱۳۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه یازدهم (درس ۵)

سقراط در دادگاه می گوید که ممکن نیست کسی صفات و آثار مربوط به چیزی مثل انسان را بپذیرد اما وجود صاحب صفات را انکار کند. پس چون خودش صفات فوق بشری مربوط به خدا را قبول دارد، حتماً به خدا هم معتقد است.

گزینه ۱: در این برهان اعتقاد به وجود خورشید دلیل اثبات آثار شده است؛ نه برعکس. گزینه ۲: اعتقاد به روز بودن که از آثار خورشید است، سبب شده وجود خورشید را بپذیریم. این استدلال دقیقاً شبیه استدلال سقراط است. گزینه ۳: از آثار و صفات به مؤثر و موصوف نرسیده است، بلکه از یک حقیقت واحد، دو جلوه آن را ثابت کرده است. البته فرض یکسان بودن حقیقت نور و خورشید که در این استدلال مطرح شده، فرض باطلی است.

گزینه ۴: این استدلال هم به استدلال سقراط شباهت دارد؛ ولی اولاً در اینجا صورت استدلال بر خلاف استدلال سقراط، «برهان خلف» است و ثانیاً از صرف اعتقاد به آثار استفاده نشده، بلکه «مشاهده» آثار را مقدمه استدلال قرار داده است؛ اما سقراط نگفته بود صفات فوق بشری را مشاهده می کنیم، بلکه گفته بود من این امور را قبول دارم.

امکان معرفت مطابق با واقع، امری بدیهی است و خطاها و محدودیت‌های شناختی دلیلی بر رد این امکان نیست. عدم امکان شناخت یا شکاکیت مطلق، یعنی شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها امکان‌پذیر نیست و اگر کسی چنین نظری بدهد، گرفتار یک تناقض شده و همین نظر او با شک مطلق ناسازگار است؛ زیرا او که منکر هر شناختی بود، پذیرفته است که گزاره «هیچ شناختی امکان‌پذیر نیست» را شناخته است! بنابراین هر گزاره‌ای که معادل «عدم امکان هرگونه شناخت» باشد، به طریق مشابه خودمتناقض و دچار ناسازگاری درونی خواهد بود.

اگر امکان شناخت بخش‌هایی از هستی مثل موجودات ماوراءالطبیعی، مغز و کارکردهای شناختی آن یا رنگ‌ها وجود نداشته باشد، باز امکان شناخت به‌طور کلی رد نمی‌شود (رد سایر گزینه‌ها). اما اگر همه دانش‌ها و ادراکات انسانی در زمان‌های گوناگون و مکان‌های مختلف به‌کلی متباین شود، بی‌گمان همه این ادراکات نامعتبر خواهند بود؛ زیرا شناخت مطابق با واقع فقط تابع واقعیت است و در زمان‌ها و مکان‌های مختلف نباید فرق کند؛ چه برسد به اینکه به‌کلی متباین شود. پس پذیرش این فرض به‌معنای پذیرش شکاکیت مطلق است و به تناقض می‌انجامد. به تعبیر دیگر، کسی که می‌گوید: «همه دانش‌ها و ادراکات انسانی در زمان‌های گوناگون و مکان‌های مختلف به‌کلی متباین می‌شود» پذیرفته است همین گزاره همواره درست است و در زمان‌ها و مکان‌های گوناگون متباین نخواهد شد و لذا دچار تناقض و ناسازگاری درونی شده است.

سهروردی معتقد است همان‌طور که عارفی که فاقد نیروی تفکر و تحلیل عقلی است، یک عارف ناقص است، فیلسوف و جست‌وجوگر حقیقت هم اگر اسرار الهی را به‌صورت مستقیم و بی‌واسطه تجربه نکند، فیلسوفی ناقص و کم‌قدر خواهد بود، پس او اهمیت سلوک عرفانی در فلسفه را هم‌پایه استدلال عقلی می‌داند، ولی فیلسوفان پیش از او شهود مستقیم را وارد فلسفه نمی‌کردند و در فلسفه به تبیین صرفاً استدلالی می‌پرداختند، اما نه سهروردی و نه فیلسوفان مسلمان پیش از او معتقد نبودند نتیجه تبیین‌های عقلی باید به محک تجربه داده شود (رد گزینه ۲).

ملاصدرا می‌گوید: «عقل و دین در همه احکام خود با هم تطبیق دارند و حاشا که احکام شریعت آنور با معارف یقینی و ضروری عقلی تعارض داشته باشد و افسوس به حال فلسفه‌ای که قوانین آن مطابق با کتاب و سنت نباشد»؛ بنابراین او منتقد فلسفه‌ای است که در آن تعارض عقل و وحی لاینحل بماند. البته او همچنین فلسفه‌ای را که احکام آن با معارف یقینی عقلی تعارض داشته باشد، نمی‌پذیرد؛ ولی این دیدگاه بین او و فیلسوفان پیش از او مشترک است و ویژگی خاصی برای ملاصدرا محسوب نمی‌شود (رد گزینه ۱). در ضمن ملاصدرا طبق بیان علامه طباطبایی از مواد قطعی دینی بهره می‌برد و در منظومه فکری خود که شامل تفسیر، کلام، عرفان و فلسفه بود، براهین خود را بر پایه مواد قطعی دینی استوار می‌کرد (این براهین دینی لزوماً فلسفی نبوده‌اند بلکه شاید کلامی یا تفسیری بوده‌اند). با این حال او به فلسفه‌ای که صرفاً بر پایه مواد عقلی و شهودی غیرمتعارض با دین استوار باشد نیز اشکال نمی‌گرفت. از نظر او اگر فلسفه درست استدلال کند و دین درست فهمیده شود، خودشان با هم مطابق خواهند بود، نه اینکه لازم باشد فلسفه از ابتدا بر پایه دین استدلال کند (رد گزینه ۳).

داروین‌یست‌ها چون به پیدایش انسان از حیوان معتقدند، تفاوت واقعی میان انسان و حیوان را نمی‌پذیرند و بنابراین معتقدند نمی‌توان ارزش ویژه‌ای برای انسان قائل شد. بنابراین اگر انسان به اخلاق و فضائل اخلاقی توجه کرده است، به این علت نبوده که فضیلت‌گرایی در نهاد و فطرت او وجود داشته، بلکه به این دلیل بوده که انسان به ناچار وارد زندگی و زیست اجتماعی شده و این زیست اجتماعی او را وادار به ابداع اصول اخلاقی و رعایت آن‌ها کرده است.

به اعتقاد ارسطو شهوت و غضب همواره در معرض افراط و تفریط هستند، اما عقل می‌تواند مانع این افراط و تفریط شود؛ البته شرط لازم برای چنین امری این است که خود عقل رشد کرده (رد گزینه ۴) و به درجات مناسبی از معرفت دست یابد (رد گزینه ۲) تا خودش دچار افراط و تفریط نشود (یعنی خود عقل به حد وسط و اعتدال برسد که همان حکمت است) (رد گزینه ۳). توجه داشته باشید که رعایت اخلاق فضیلت‌مدار از نظر ارسطو همان مانع افراط و تفریط شدن همه قوا است، نه شرط لازم برای آن.

انسان با نظر کردن به دو جنبه یا دو وجه از یک واقعیت واحد، دو مفهوم هستی و چیستی را درک می‌کند. گزینه ۱: هیچ مفهومی خارج از ذهن موجود نیست. بلکه مصادیق آن می‌تواند موجود باشد. گزینه ۲: موجودات مرکب از هستی و چیستی نیستند، بلکه دو جنبه هستی و چیستی دارند. گزینه ۳: هستی و چیستی دو بخش هیچ موجودی نیستند، بلکه دو جنبه و دو وجه موجودات هستند که خارج از ذهن از هم جدایی‌ناپذیرند و در ذهن از هم جدا می‌شوند.

از نظر دکارت علیت با استدلال درک نمی‌شود، بلکه درک آن توسط عقل و به‌صورت فطری و مادرزادی و بی‌نیاز از استدلال است و شناخت مصداق‌های علت و معلول نیاز به تجربه و آموزش دارد، اما فیلسوفان مسلمان درک علیت را مادرزادی و فطری نمی‌دانند (رد گزینه ۱) بلکه آن را عقلی و استدلالی می‌دانند. آنان در مورد مصداق‌های علت و معلول معتقدند کشف علل حوادث در بیشتر موارد (نه همیشه) با استفاده از حس و تجربه است (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

معنای چهارم اتفاق یعنی رخ دادن حادثه پیش‌بینی‌نشده، با هیچ‌یک از اصول و لوازم علیت مخالف نیست؛ زیرا مربوط به علم ناقص و محدود ما نسبت به حوادث پیرامونی است.

۱۴۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه دوازدهم (درس ۵)

کسانی که به رابطه بین «خداپاوری» و «معناداری زندگی» پرداختند و از این طریق ضرورت اعتقاد به خدا را ثابت کردند، به دنبال دلایل اثبات وجود خدا نبودند. اینان صرفاً بر اساس یک دیدگاه عمل‌گرایانه (پراگماتیستی)، ضرورت اعتقاد به وجود خدا را برای رفع نیاز انسان به معناداری زندگی، ثابت کردند. به عبارت دیگر، چه واقعاً خدایی وجود داشته باشد و چه وجود نداشته باشد، اگر انسان به خدا اعتقاد داشته باشد، زندگی‌اش معنادار می‌شود. پس نیازی به اثبات وجود خدا نیست. این دقیقاً روشی بود که بعد از رایج شدن تجربه‌گرایی در غرب، از سوی برخی فیلسوفان قرن بیستم و بیست‌ویکم دنبال شد.

هیوم هم یک فیلسوف تجربه‌گراست و معتقد است دلایل عقلی محض برای اثبات خدا مردودند. زیرا عقل ادراک مستقل از تجربه ندارد. از طرفی او معتقد بود برهان نظم هم که مبتنی بر تجربه است، فقط می‌تواند یک ناظم و مدبر را ثابت کند، نه خدا را. زیرا خدا یک اصطلاح دینی است که معنای آن در بیان فیلسوفان، موجود خالق، علة‌العلل، واجب بالذات، نامتناهی، ازلی و ابدی است و چنین موجودی با برهان نظم ثابت نمی‌شود (رد گزینه ۳). بنابراین طبق دیدگاه هیوم ما هیچ دلیل غیرقابل نقدی نداریم که وجود خدا را ثابت کند و نمی‌توانیم با اثبات وجود خدا ضرورت اعتقاد به او را ثابت کنیم. در نتیجه هیوم هم اگر می‌خواست ضرورت اعتقاد به خدا را ثابت کند، باید از روشی مشابه روش برخی فیلسوفان معاصر که بیان کردیم، استفاده می‌کرد. در این روش صرفاً تأثیر «باور به خدا» در زندگی مورد تحقیق قرار می‌گیرد (نه تأثیر وجود خدا) که می‌توان با بررسی تجربی زندگی خداپاوران، این تأثیر را به روش تجربه‌گرایانه نشان داد.

گزینه ۱: تجربه‌های شخصی حداکثر فقط برای خود شخص تجربه‌کننده معتبر هستند و نمی‌توانند در اثبات برای دیگران مفید باشند. به عبارت دیگر، اثبات کردن برای همگان، مستلزم دلیلی است که همگان بتوانند آن را بپذیرند و چنین دلیلی باید «عقلی محض» یا «عقلی مبتنی بر تجربیات حسی» باشد، نه مبتنی بر «تجربیات شخصی درونی» که قابل تعمیم به دیگران نیستند. البته هیوم از میان دلایل عقلی، دلیل عقلی محض را قبول ندارد و فقط دلیل عقلی مبتنی بر تجربه حسی را می‌پذیرد. ولی او هم با دیگر فیلسوفان هم‌عقیده است که تجربیات شخصی درونی نمی‌توانند مبنای دلیلی باشند که برای همگان معتبر باشد.

گزینه ۴: این مطلب بر اساس دلیل عقلی محض درست است و قابل اثبات تجربی نیست. بنابراین هیوم نمی‌تواند آن را بپذیرد.

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه دوازدهم (درس ۶)

۱۴۲- پاسخ: گزینه ۴

در مقام مثال، فیلسوفان مسلمان وجود خدا و تأثیر آن در حیات انسانی را شبیه به وجود آب و نقش آن در حیات جسمانی بشر می‌دانند. آنان می‌گویند که بشر ابتدا از طریق حواس به وجود آب پی می‌برد و آن را یک امر واقعی می‌یابد؛ آنگاه این آب واقعی را می‌نوشد. این آب واقعی است که نیازش را برطرف می‌کند و سیرایش می‌سازد. موضوع خدا نیز همین‌گونه است؛ یعنی باید ابتدا وجود خدا را از طریق عقل و تفکر و اندیشه پذیرفت و سپس با وی ارتباط معنوی برقرار کرد و یک زندگی معنادار و متعالی را سامان داد. وقتی اعتقاد به خدا می‌تواند به زندگی معنا دهد که واقعاً او را از یک راه معقول و درست پذیرفته باشیم (رد گزینه ۳). از نظر یک فیلسوف الهی، پذیرش وجود خداوند با صفاتی که دارد، به فیلسوف این امکان را می‌دهد که بتواند معیارهای یک زندگی معنادار را به دست آورد. بنابراین ارتباط معنوی با خداوند یک ضرورت برای معناداری حیات است، ولی این ضرورت، وجود خدا را ثابت نمی‌کند بلکه وجود خدا را باید از راه استدلال عقلی ثابت کرد.

گزینه ۱: بحث دیگری که فلاسفه مسلمان در کنار اثبات وجود خدا داشته‌اند، بحث درباره تأثیر این اعتقاد در زندگی انسان و نقش آن در معنابخشی به حیات بشری است.

گزینه ۲: حیات معنادار شده بر اساس اعتقاد به خدا سبب پذیرش خداوند از یک راه معقول و درست نیست. بلکه استفاده از استدلال عقلی راه درست و معقول است که منجر به معنادار شدن حیات هم می‌شود.

▲ مشخصات سؤال: ساده * فلسفه دوازدهم (درس ۸)

۱۴۳- پاسخ: گزینه ۳

در این بیت شاعر ابتدا به عقل انسانی اشاره می‌کند و سپس با تعبیر عقل‌هایی که اسباب تدبیر هستند، به موجودات برتر و غیرمادی عالم عقول اشاره می‌کند که از نظر فلاسفه مسلمان، فیض خداوند از طریق آنان به عوالم دیگر می‌رسد.

▲ مشخصات سؤال: ساده * فلسفه دوازدهم (درس ۹)

۱۴۴- پاسخ: گزینه ۱

از نظر فارابی ریاست مدینه فاضله باید بر عهده کسی باشد که روحی بزرگ و سرشتی عالی دارد و به عالی‌ترین درجه تعقل رسیده و می‌تواند احکام و قوانین الهی را دریافت کند؛ یعنی رهبر خدا کسی جز پیامبر خدا نیست. این ویژگی برای امامان و جانشینان پیامبر هم هست.

گزینه ۲: فارابی هیچ‌وقت شغل و منصب سیاسی نپذیرفت که دیدگاه‌های سیاسی خود را اجرا نماید.

گزینه ۳: فارابی معتقد است که بهترین مدینه‌ها مدینه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول و به فضائی آراسته‌اند که مجموعه مدینه را به سوی سعادت می‌برد، نه اینکه فقط سعادت خودش را تأمین کند. چنین جامعه‌ای مدینه فاضله است.

گزینه ۴: فارابی مدینه فاضله را به بدنی سالم تشبیه می‌کند، نه مدینه را به طور کلی. به عبارت دیگر، مدینه، شامل مدینه جاهله هم می‌شود که مانند بدنی سالم نیست.

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه دوازدهم (درس ۱۱)

۱۴۵- پاسخ: گزینه ۲

اگر «وجود» را به «نور» تشبیه کنیم، ما در اینجا یک حقیقت به نام «نور» داریم که در مرتبه‌ای قوی و در مرتبه‌ای ضعیف است. نور قوی نور است، نور ضعیف هم نور است. نور قوی از همان جهت که نور است قوی است و نور ضعیف هم از همان جهت که نور است ضعیف است. چنین نیست که نور قوی با چیز دیگری غیر از نور ترکیب شده باشد و قوی شده باشد و یا اینکه نور ضعیف با چیز دیگری، مثلاً تاریکی ترکیب شده و ضعیف شده باشد، زیرا اصولاً تاریکی چیزی نیست، همان نبودن نور است، بنابراین علت وحدت، «وجود» است و علت کثرت هم باز خود «وجود» است که امری واقعی و اصیل می‌باشد (رد سایر گزینه‌ها).

اقتصاد

۱۴۶- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس ۱)

الف) بیست سال پیش هیچ شبکه اجتماعی وجود نداشت چون کسی آن را راه اندازی نکرده بود و برای اینکه شبکه‌ای وجود داشته باشد کسی باید نقش کارآفرین را بازی می‌کرد.

ب) کارآفرین لازم است تا آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشد.

د) پولی که برای تولید صرف می‌شود هزینه تولید نام دارد، یعنی همان پول‌هایی که برای خرید یا اجاره عوامل تولید به صاحبان آن پرداخت می‌شود.

۱۴۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۱)

توجه: برای به دست آوردن هزینه‌های سالانه، می‌بایست هزینه‌های ماهانه را ضربدر ۱۲ کنیم.

میلیون تومان $7500 \times 520 = 3,900$ = درآمد

هزینه‌ها $\left\{ \begin{array}{l} \text{میلیون تومان } 240 = 12 \times 20 = \text{اجاره} \\ \text{میلیون تومان } 828 = (12 \times 3 \times 5) + (12 \times 2 \times 7) + (12 \times 5 \times 8) = \text{حقوق کارکنان} \\ \text{میلیون تومان } 2,800 = \text{هزینه تولید} \\ \text{میلیون تومان } 192 = 0.4 \times 480 = \text{هزینه تبلیغات} \end{array} \right.$

میلیون تومان $240 + 828 + 2,800 + 192 = 4,060$ = مجموع هزینه‌ها

$4,060 - 3,900 = 160$ ⇒ درآمد - هزینه‌ها = ضرر

ریال $1,600,000,000$ یا تومان $160,000,000$ = میزان ضرر

۱۴۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس ۲)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) حضور وکیل برای تشکیل شرکت الزامی نیست.

(۳) عمل به قوانینی که در خصوص شرکت‌ها وضع می‌شود نیاز به مشاوره حقوقی دارد، همچنین موارد ذکر شده باید در اساسنامه قید گردد نه شراکت‌نامه؛ زیرا با یکدیگر تفاوت دارند؛ به علاوه مسئولیت شرکا محدود است.

(۴) موارد ذکر شده باید در اساسنامه قید گردد نه شراکت‌نامه؛ زیرا با یکدیگر تفاوت دارند و همچنین مسئولیت شرکا نیز محدود است.

۱۴۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس ۲)

بررسی گزینه‌ها:

(۱) الف) بار سنگین مسئولیت ← معایب کسب‌وکار شخصی

ب) مالکیت کامل سود ← مزایای کسب‌وکار شخصی

ج) مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها ← معایب کسب‌وکار شخصی

د) تقسیم سود به تناسب مالکیت ← معایب کسب‌وکار شرکت سهامی

موارد «الف» و «د» مصداق جدول نمی‌باشند.

(۲) الف) تأخیر در تصمیم‌گیری ← معایب شرکت سهامی

ب) آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری ← مزایای کسب‌وکار شخصی

ج) مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی و دعاوی ← معایب کسب‌وکار شخصی

د) امکان رقابت بالاتر ← مزایای کسب‌وکار شرکت سهامی

تمام موارد ذکر شده منطبق با جدول هستند.

(۳) الف) قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بالاتر ← معایب شرکت سهامی

ب) منافع مالیاتی ← مزایای کسب‌وکار شخصی

ج) هزینه‌های راه‌اندازی بالاتر ← معایب شرکت سهامی

د) مالکیت کامل سود ← مزایای کسب‌وکار شخصی

موارد «ج» و «د» مصداق جدول نمی‌باشند.

(۴) الف) پیچیدگی‌ها در رابطه مدیریت و مالکیت ← معایب شرکت سهامی

ب) امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی ← مزایای شرکت سهامی

ج) بار سنگین مسئولیت ← معایب کسب‌وکار شخصی

د) توزیع سود احتمالی در پایان دوره نسبت به سرمایه هر عضو ← شرکت تعاونی

موارد «ب» و «د» مصداق جدول نمی‌باشند.

۱۵۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۳)

الف) ابتدا باید میزان منفعت سالانه یا ماهانه هر انتخاب را محاسبه نمود؛ با توجه به اینکه در بخش «ب»، هزینه فرصت به صورت سالانه خواسته شده است، بهتر است به صورت سالانه محاسبه کنیم. طبیعی است که آقای غفوری بهترین گزینه، از نظر منفعت را انتخاب خواهد کرد؛ بنابراین:

$۱,۶۲۰$ میلیون تومان = $۹,۰۰۰$ میلیون تومان $\times ۱۸\%$ = منفعت سالانه سپرده گذاری در بانک
 $۱,۵۲۴$ میلیون تومان = ۱۲۷ میلیون تومان $\times ۱۲$ ماه = منفعت سالانه سرمایه گذاری در بورس
 $۲,۱۰۰$ میلیون تومان = منفعت سالانه خرید ملک و اجاره دادن آن

پس خرید ملک و اجاره آن را انتخاب خواهد کرد.

ب) ارزش سالانه بهترین گزینه بعدی که او از دست می دهد، $۱,۶۲۰$ میلیون تومان است.

ج) نام این منفعت از دست رفته «هزینه فرصت» است.

نکته: هزینه فرصت، یعنی ارزش انتخاب دوم که همان بهترین انتخاب بعدی است.

۱۵۱- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس ۳)

اگرچه تبلت مدل A از نظر امکانات مختلف ارزش ذهنی بسیار بالایی برای فرد ایجاد کرده، اما در واقعیت برخی از این قابلیت‌ها اصلاً به کار فرد نمی آید در حالی که این قابلیت‌ها در تبلت نوع B متناسب با نیاز شخص می باشد و البته در مقایسه بین منافع و هزینه (قیمت) محصول هم می بینیم که محصول B از محصول A بهتر و به صرفه تر است.

یعنی زمانی که تبلت نوع B را از نظر منافع و هزینه بررسی می کنیم متوجه می شویم که بیش از مبلغی که برای آن تعیین شده، منافع برای شخص ایجاد می کند.

پس: انتخاب آقای علوی منطقی و عقلانی نبوده و بلکه احساسی و غیرمنطقی تصمیم گیری کرده است.

توجه: در این سؤال اصلاً قید بودجه جایی برای عنوان کردن ندارد، زیرا قید بودجه تخصیص منابع مالی به دو انتخاب هم زمان است و مقایسه منافع و هزینه‌ها را عنوان نمی کند.

۱۵۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس‌های ۱ تا ۳)

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) خرید به دلیل حراج‌های اعلام شده، مربوط به اشتباه اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم گیری است.

د) کشورها مانند مردم با کمیابی منابع روبه‌رو هستند.

ه) سازمان تولید به آن اشاره دارد که مالک نهایی محصول کیست و هر فرد چه جایگاهی در ساختار بنگاه تولیدی دارد.

۱۵۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس ۴)

الف) در ناحیه‌ای که تولید ناکارا است، می توان حداقل بیشتر از یک کالا تولید کرد؛ بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود (نقطه C)

ب) وقتی روی مرز امکانات تولید قرار داریم (کارایی)، بهتر شدن وضعیت ما، مستلزم بدتر شدن وضع دیگری خواهد بود (نقاط A و B و E, F)

ج) نام اختصاری این منحنی PPF است.

د) نقاط خارج از مرز امکانات تولید، با منابع و امکانات فعلی، غیر قابل دستیابی هستند.

۱۵۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس ۵)

الف) اگر با افزایش درآمد، مقدار خرید ما از کالای «الف» کاهش یابد، آن کالا «پست» است.

ب) در صورتی که دو کالا جانشین (جایگزین) هم باشند، با کاهش قیمت یکی، مقدار خرید کالای دیگر کاهش می یابد.

۱۵۵- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس‌های ۶ و ۷)

الف) بخش زیادی از درآمدهای دولت، از محل فروش دارایی‌های تجدیدناپذیر تأمین می شود.

ب) درست است.

ج) کشورها گاهی در جهت گسترش روابط اقتصادی شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی دارند، پیمان‌های تجاری وضع می کنند.

د) در مالیات بر درآمد، درآمد افراد و شرکت‌ها و نه ثروت آن‌ها مبنای مالیات است.

۱۵۶- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * اقتصاد (درس‌های ۵، ۷ و ۱۲)

الف) درست

ب) نادرست، اصلی ترین هدف مالیات افزایش درآمد دولت است.

ج) درست

د) نادرست، اقتصاد تک محصولی گرچه در فضای شهری مطلوب است، در فضای جهانی شکننده و آسیب پذیر است.

ه) نادرست، آغاز سال خمسی به طور طبیعی با دریافت اولین درآمد فرد است.

۱۵۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۸)

(الف) در نقطه تعادل بیشترین تعداد کارگران مشغول به کار هستند.
 (ب) میزان عرضه نیروی کار در این میزان دستمزد، ۵۰۰ نفر می‌باشد.
 (ج) در بازار نیروی کار، بنگاه‌ها تقاضاکننده هستند، در نتیجه برای میزان پرداختی آن‌ها در قیمتی به‌غیر از قیمت تعادلی، قیمت ضرب در میزان عرضه یا تقاضا هر کدام که کمتر بود می‌شود:

مقدار قیمت
 تومان $15,000,000 \times 500 = 7,500,000,000$

۱۵۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس ۹)

(الف) سیاست بازار باز سیاستی است که توسط بانک مرکزی در زمان تورم یا رکود اعمال می‌شود.
 (ب) برای تشکیل شاخص قیمت مصرف‌کننده، دولت‌ها معمولاً یک سبد بازار یعنی بسته‌ای از کالاهای گوناگون (طیف وسیعی از کالاها شامل مواد غذایی، ماشین، لباس و...) را که عموم مصرف‌کنندگان (نه تولیدکنندگان) احتمالاً خریداری می‌کنند در نظر می‌گیرند، سپس دولت هزینه این سبد بازار را در طول زمان رصد می‌کند. اگر قیمت این سبد در طی یک دوره مشخص، ۱۰ درصد افزایش داشت، CPI نیز به همان مقدار، یعنی ۱۰ درصد افزایش دارد. (مقدار افزایش شاخص دوبرابر نیست).

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۱۱)

۱۵۹- پاسخ: گزینه ۱

(الف)

ریال $800 \times 70 = 560,000,000,000$ = ماشین آلات
 ریال $650 \times 500 = 325,000,000,000$ = مواد غذایی
 ریال $18,000 + 1,5 = 27,000,000,000$ = پوشاک
 ریال $560 \div 2 = 280,000,000,000$ = ارزش خدمات ارائه شده
 ریال $\frac{3}{4} \times 56 = 42,000,000,000$ = ارزش تولید خارجیان مقیم کشور
 ریال $1,234,000,000,000 = 560 + 325 + 27 + 280 + 42$ = تولید ناخالص داخلی
 $1,248,000,000,000 = 560 + 325 + 27 + 280 + 56$ = تولید ناخالص ملی

(ب)

ریال $30,850 = \frac{\text{میلیارد ریال } 1,234}{\text{میلیون نفر } 40} = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی}}{\text{جمعیت}}$ = تولید (درآمد) ناخالص داخلی سرانه

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۶۰- پاسخ: گزینه ۳

(الف) در خرید مقایسه‌ای در مرحله تعریف مسئله، باید بدانیم واقعاً برای رفع چه مشکل یا حل چه مسئله‌ای نیاز به خرید و مصرف داریم. از آنجایی که آقای محمودی به تازگی گواهینامه گرفته است باید خودرویی با قیمت مناسب تهیه کند.
 (ب) مشکل خرید طلا: (۱) امکان ثبات قیمت در طول زمان و عدم سوددهی (۲) مشکل دیگر، برای اقتصاد کشور است.
 (ج) نظام‌های بیمه در کنار یکدیگر به ارتقای رفاه افراد و جامعه، حمایت از کسب‌وکارها در برابر حوادث غیرمترقبه و وضعیت‌های ناخوشایند و همچنین تثبیت نظام اقتصادی کمک می‌کنند.

«عربی اختصاصی» ویژه گروه علوم و معارف اسلامی

۱۶۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی زبان قرآن ۳ (درس‌های ۴ و ۷)، عربی زبان قرآن ۲ (درس ۲)

نکته: «یحاول» جمله وصفیه است و با تأثیرپذیری از «کادت» باید ماضی استمراری ترجمه شود.
 اشتباهات سایر گزینه‌ها:

- (۲) سعی می‌کند ← سعی می‌کرد/ نزدیک است ← نزدیک بود
- (۳) نزدیک است ← نزدیک بود/ سعی کرد ← سعی می‌کرد
- (۴) سعی می‌کند ← سعی می‌کرد

۱۶۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی زبان قرآن ۱ (درس ۱۱) و عربی زبان قرآن ۲ (درس‌های ۱۰ و ۱۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) شاید ← کاش/ نباید اعتماد کنم ← اعتماد نکنم
- (۳) شدم ← می‌شوم/ نباید اعتماد کنم ← اعتماد نکنم
- (۴) امید است ← کاش/ یاد گرفته باشم ← یاد می‌گرفتم